

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.10.19.
COM(2011) 658 végleges

2011/0300 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a transzeurópai energiainfrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az
1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2011) 1233 végleges}
{SEC(2011) 1234 végleges}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A javaslat okai és céljai

Az európai energiaipari infrastruktúra korszerűsítése és bővítése, valamint a hálózatok határok közötti összekapcsolása komoly erőfeszítéseket igényel, hogy megvalósulhasson az uniós energiapolitika alapvető célkitűzéseit jelentő versenyképesség, fenntarthatóság és ellátásbiztonság.

Az „Energiainfrastruktúra-prioritások 2020-ig és azt követően” című, 2010. november 17-én elfogadott bizottsági közlemény¹ ezért úgy fogalmazott, hogy a kontinens egész területére kiterjedő hálózatfejlesztés összehangolása és optimalizálása érdekében új uniós energiainfrastruktúrára van szükség. Megerősítette különösen, hogy átfogóan felül kell vizsgálni a transzeurópai energiahálózatok (TEN-E) politikai és finanszírozási keretét.

Ez az új politika létfontosságú annak biztosításához, hogy a tagállamok közötti szolidaritás megvalósulhasson a gyakorlatban, hogy a belső energiapiac kiteljesedhessen és az elszigetelt régiók bekapcsolódhassanak, hogy az alternatív ellátási és szállítási útvonalak és energiaforrások alkalmazásra kerülhessenek, és hogy a megújuló energiaforrások fejlődhessenek és felvehessék a versenyt a hagyományos energiaforrásokkal, miként azt az Európai Tanács 2011. február 4-i ülésén hangsúlyozta.

2011. június 29-én a Bizottság „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” címmel elfogadta a következő többéves (2014–2020) pénzügyi keretről szóló közleményt², amely javaslatot tesz egy európai összekapcsolódási eszköz létrehozására, egyetlen, 40 milliárd EUR összegű alap segítségével előmozdítva a kiemelt energiaipari, közlekedési és digitális infrastruktúrák kiépítését. Ebből 9,1 milliárd EUR-t³ az energia-infrastruktúra céljaira különítenek el.

Ez a javaslat szabályokat állapít meg a transzeurópai energiahálózatok időben történő kiépítésére és kölcsönös átjárhatóságára vonatkozóan az Európai Unió működéséről szóló szerződésben foglalt energiapolitikai célok elérése érdekében azzal a céllal, hogy szavatolja a belső piac működését, az Unió energiaellátásának biztonságát, előmozdítsa az energiahatékonyságot, valamint az új és megújuló energiaforrások fejlesztését, és elősegítse az energiahálózatok összekapcsolását.

A rendelet célja tehát a belső energiapiac teljes körű integrációja, többek között annak biztosítása révén, hogy egyetlen tagállam se szigetelődjön el az európai hálózattól; emellett azáltal, hogy lehetővé teszi az Unió számára az üvegházhatású gázok 20 %-os⁴ csökkentésére, az energiahatékonyság 20 %-os növelésére és a megújuló energiaforrások végső energiafogyasztásban való 20 %-os részesedésére vonatkozó célkitűzések 2020-ig történő elérését, miközben biztosítja az ellátás biztonságát és a tagállamok közötti szolidaritást, hozzájárul a fenntartható fejlődéshez és a környezet védelméhez.

¹ COM(2010) 677.

² COM(2011) 500/I. végleges és COM(2011) 500/II. végleges (A szakpolitikai területek áttekintése).

³ 2011. évi árakban kifejezve.

⁴ 30%-os, ha a feltételek kedvezőek.

E célkitűzések támogatásával a javaslat elősegíti az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést, és a versenyképesség, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió terén előnyöket biztosít az Európai Unió egésze számára.

E célból ez a kezdeményezés a 2020-ig tartó és azt követő időszakra olyan, villamosenergia- és földgázhálózatokat, valamint olaj- és szén-dioxid-szállítási infrastruktúrát magukban foglaló, kiemelt jelentőségű transzeurópai folyosókat és területeket határoz meg korlátozott számban, amelyekben a leginkább létjogosultsága van az európai uniós fellépésnek. E prioritások végrehajtását a következők révén kívánja megvalósítani:

- az engedélyezési eljárások megkönnyítése a közös érdekű projektekkel kapcsolatos eljárások időtartamának jelentős lerövidítése, valamint az ilyen projektek végrehajtásában való lakossági részvétel és ezek elfogadottságának növelése érdekében;
- a közös érdekű villamosenergia- és gázprojektekre vonatkozó szabályozás egyszerűsítése a kínált előnyökön alapuló költségelosztás és annak biztosítása révén, hogy az engedélyezett megtérülés mértéke összhangban álljon a felmerülő kockázatokkal;
- a közös érdekű projektek végrehajtásának biztosítása a szükséges piaci alapú és közvetlen uniós pénzügyi támogatás biztosításával. E tekintetben a javaslat alapján határozható meg, hogy a közös érdekű projektek jogosultak-e uniós pénzügyi támogatásra a – külön jogalkotási javaslat tárgyát képező – „európai összekapcsolódási eszköz” keretében.

A javaslat a 2011. évi bizottsági munkaprogram egyik stratégiai prioritása.

Háttér-információk

Az energia-infrastruktúrák összekapcsolása és új igények szerinti átalakítása jelentette kihívás sürgető és jelentős, és érinti valamennyi ágazatot.

A villamosenergia-hálózatokat fejleszteni és korszerűsíteni kell, hogy megfeleljenek az energetikai értéklánc és az energiaszerkezet egészében bekövetkezett jelentős elmozdulásból fakadó növekvő igényeknek. A hálózatokat ezenfelül haladéktalanul ki kell bővíteni és korszerűsíteni kell – többek között „villamosenergia-szupersztrádák” segítségével – a piaci integráció előmozdítása és a rendszer jelenlegi biztonsági szintjének megőrzése, de mindenekelőtt a megújuló forrásból származó villamos energia szállítása és kiegyenlítése érdekében, amelynek mennyisége 2007 és 2020 között várhatóan több mint kétszeresére nő majd. Mindezzel együtt az EU 2020-ra vonatkozó energiahatékonysági és megújuló energiaforrásokra vonatkozó céljainak eléréséhez a hálózatoknak mind a szállítás, mind az elosztás szintjén innovatívabbá és intelligensebbé kell válniuk, elsősorban az információs és kommunikációs technológiák révén.

A földgáz, amennyiben ellátása biztosított, a következő évtizedekben is központi szerepet fog játszani az EU energiaszerkezetében, és a változó hozamú villamosenergia-termelés mellett kiegészítő tüzelőanyagként egyre nagyobb jelentőségre fog szert tenni. Középtávon a belföldi hagyományos földgázforrások kimerítése további, diverzifikált behozatalt tesz szükségessé. A földgázhálózatokkal szemben egyre több rugalmassági követelmény fogalmazódik meg a kétirányú vezetékekre, a nagyobb tárolási kapacitásra és a rugalmas ellátásra vonatkozóan, figyelemmel a cseppfolyósított (LNG) és a sűrített (CNG) földgázra is.

Tekintettel arra, hogy az olaj az elkövetkező évtizedekben várhatóan fontos szerepet játszik majd az energiaszerkezetben, stratégiai jelentőséggel bír a szárazfölddel körülvett közép-kelet-európai uniós országok folyamatos nyersolajellátásának biztosítása, amelyhez jelenleg csak korlátozott számú szállítási útvonal áll rendelkezésre.

Végül a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási (CCS-) technológiák nagymértékben csökkentik a szén-dioxid-kibocsátást – a következő évtizedekben továbbra is a villamosenergia-termelés jelentős forrását képező – fosszilis tüzelőanyagok használata mellett is. Egy határon átnyúló szén-dioxid-szállítási hálózat jövőbeni megvalósulásáért már most lépéseket kell tenni az európai szintű infrastruktúra-tervezés és -fejlesztés irányába.

A 2011. júniusi Energiaügyi Tanácshoz intézett jelentésében⁵ a Bizottság az európai jelentőségű energiainfrastruktúrákhoz 2020-ig szükséges beruházások összértékét mintegy 200 milliárd EUR-ra becsülte, melyből:

- körülbelül 140 milliárd EUR-t költenek nagyfeszültségű villamosenergia-átviteli rendszerekre, szárazföldön és tengeren egyaránt, tárolási és intelligens hálózati alkalmazásokra átviteli és elosztási szinten;
- körülbelül 70 milliárd EUR-t költenek nagynyomású (az Unióba érkező és az uniós tagállamok közötti) földgázszállító csővezetésekre, tárolásra, cseppfolyósított- és sűrített földgáz-terminálokra (LNG- és CNG-terminálokra) és kétirányú áramlási infrastruktúrára;
- körülbelül 2,5 milliárd EUR-t költenek szén-dioxid-szállítási infrastruktúrára.

A 2011-től 2020-ig terjedő időszakban a beruházások mértéke a jelenlegi szintekhez képest a földgáz esetében 30 %-kal, a villamos energia esetében pedig 100 %-kal fog növekedni. A szükséges beruházások mértéke és sürgető volta egyértelműen megkülönbözteti az energiaipari infrastruktúrákat más ágazatokétól, mivel az energiahálózatok nélkülözhetetlenek a 2020-ig teljesítendő energiaügyi és éghajlati célok, valamint a hosszabb távú éghajlati célkitűzések eléréséhez.

Azon beazonosított főbb akadályokat, amelyek – változatlan feltételek mellett – megakadályoznák ezeknek a beruházásoknak a megvalósulását vagy azokat jóval a 2020. évi határidőn túlra tolnák ki, az engedélyezéshez (hosszadalmas és eredménytelen engedélyezési eljárások, valamint a közvélemény tiltakozása), a szabályozáshoz (a szabályozási keret nem ösztönzi az európai infrastruktúra-prioritások megvalósítását) és a finanszírozáshoz (az üzemeltetők korlátozott finanszírozási kapacitása, célzott támogatási eszközök és a megfelelő támogatás hiánya) kapcsolódó problémák jelentik.

Meglévő rendelkezések

A TEN-E keretrendszert az 1990-es években dolgozták ki és fejlesztették tovább a későbbi TEN-E iránymutatásokkal és az ezekhez illeszkedő finanszírozási rendelettel. A transzeurópai energiahálózatokra vonatkozó 2006. évi iránymutatások⁶ hozzávetőleg 550 közösségi támogatásra jogosult projektet neveztek meg, az alábbi három kategóriába sorolva őket: európai érdekű projektek (összesen 42); kiemelt projektek és közös érdekű projektek. Ezek a

⁵ SEC(2011) 755.

⁶ Az 1364/2006/EK határozat.

projektek csak a villamosenergia- és gázinfrastruktúrákat érintik. A TEN-E keretrendszer 2007–2009-es időszak alatti végrehajtásáról szóló, 2010. áprilisi jelentés⁷ megállapította, hogy míg a TEN-E kedvezően járult hozzá a kiválasztott projektek megvalósításához azáltal, hogy politikai szempontból ismertséget biztosított számukra, hiányzik belőle a feltárt infrastrukturális hiányosságok orvosolását lehetővé tevő célzottság, rugalmasság és a felülről lefelé irányuló megközelítés.

A 2007. június 20-án elfogadott, a transzeurópai hálózatok finanszírozásáról szóló rendelet⁸ ismerteti a TEN-E projektek társfinanszírozására vonatkozó feltételeket, és a 2007–2013 közötti időszakra 155 millió EUR-s költségvetést irányoz elő. A TEN-E program pénzügyi forrásai és felépítése ugyanakkor az alacsony szénkibocsátású energiarendszer felé történő paradigmaváltás, következésképpen az elkövetkező években az energiainfrastruktúrák terén szükséges nagyléptékű fejlődés és beruházások fényében nem bizonyult megfelelőnek (korlátozott költségvetés, kockázatcsökkentési eszközök hiánya, az Unión kívüli finanszírozás hiánya, illetve elégtelen szinergiák az uniós alapokkal).

A gazdasági és pénzügyi válság nyomán létrejött európai energiaügyi gazdaságélénkítő program⁹ első alkalommal ítélte oda jelentős egyszeri összegeket (kb. 3,85 milliárd EUR) kisszámú, támogatható villamosenergia- és gázinfrastruktúra-projekt, tengeri szélenergia projekt, valamint a szén-dioxid-leválasztást és -tárolást ösztönző demonstrációs projekt számára.

Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival és célkitűzéseivel

A kezdeményezés az Európa 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája című dokumentumban¹⁰ gyökerezik, amely az „erőforrás-hatékony Európa” elnevezésű kiemelt kezdeményezés részeként előtérbe helyezte az energiainfrastruktúrát. Hangsúlyozta, hogy az európai hálózatokat kontinensszintű összekapcsolással és különösen a megújuló energiaforrások bekötésével sürgősen „intelligens szuperhálózattá” kell alakítani. Az e javaslatban az engedélyezéssel, a szabályozással és a finanszírozással kapcsolatban meghatározott prioritások és javasolt intézkedések maradéktalanul összhangban állnak ezekkel a célokkal.

A javaslat célja, hogy felváltsa a meglévő TEN-E iránymutatásokat, és a jelenlegi TEN finanszírozási rendelet alternatívájaként kidolgozott európai összekapcsolódási eszközhöz (Connecting Europe Facility, CEF) logikusan kapcsolódva egy intézkedéscsomag részét képezze.

E kezdeményezés elengedhetetlen előfeltétele a megújuló energiaforrások 20 %-os részesedésére és az üvegházhatásúgáz-kibocsátások 20 %-os csökkentésére¹¹ vonatkozó, 2020-ig előírt célok költséghatékony elérésének is, és arra törekszik, hogy kövesse az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemtervéről szóló bizottsági közleményben vázolt irányt, illetve hogy összhangban álljon

⁷ COM(2010) 203 és SEC(2010) 505.

⁸ A 680/2007/EK rendelet.

⁹ A 663/2009/EK rendelet.

¹⁰ COM(2010) 2020.

¹¹ 30%-os, ha a feltételek adottak.

azzal a hosszú távú célkitűzéssel, amelynek értelmében 2050-ig az 1990-es szintekhez képest az üvegházhatásúgáz-kibocsátásokat 80–95 %-kal kell csökkenteni¹².

Az EUMSZ 11. cikkével összhangban a javaslat a meglévő környezetvédelmi követelményeket beilleszti az energiainfrastruktúrák kontextusába.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK EREDMÉNYEI ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK

Konzultáció, adatgyűjtés és a szakértői vélemények felhasználása

A javaslat a tagállamok és az érdekelt felek által különböző alkalmakkor (magas szintű konferenciák, értekezletek, felmérések) megfogalmazott, rendkívül sokféle észrevétel alapján készült, ideértve két nyilvános konzultációt is az engedélyezésről, valamint az infrastruktúra-projektekhez kapcsolódó projektkötvények használatáról¹³. A javasolt szakpolitikai lehetőségek hatásait két, 2010-ben és 2011-ben végrehajtott hatásvizsgálat keretében elemezték többféle modellt és számos tanulmányt felhasználva, amelyek közül három kifejezetten a beruházási igények, az engedélyezés és a finanszírozási kérdések vizsgálata érdekében rendeltek meg. Mindkét hatásvizsgálat során megvizsgálták a lehetőségek gazdasági, társadalmi és környezeti hatásait, figyelemmel a szubszidiaritás és az arányosság elvére.

Hatásvizsgálat

Az első, 2010. évi hatásvizsgálat az új kezdeményezés hatályát, azaz az érintett energiaágazatokat, annak felépítését, azaz a prioritások meghatározását és a közös érdekű projektek kiválasztását, a regionális koordináció és az együttműködés formáját, valamint az engedélyezéshez kapcsolódó általános elveket vizsgálta.

Az első vizsgálatra építve a 2011. évi hatásvizsgálat jóval részletesebben elemzi az engedélyezés és a nyilvános konzultáció, a szabályozás és a finanszírozás terén kínálkozó, és a korábban meghatározott infrastruktúra-prioritások végrehajtásához kiválasztott közös érdekű projektek esetében alkalmazandó szakpolitikai lehetőségeket. A meghatározott akadályok mindegyike esetében felméri a rendelkezésre álló, eredményes és költséghatékony megoldásokat.

Engedélyezés és nyilvános konzultáció

A vizsgálat három lehetőséget vet össze: közös érdekű rendszer létrehozása; az engedélyezési eljárás szervezésére és időtartamára vonatkozó szabályok, vagyis egy „teljes körű egyablakos rendszer” és időkorlát; valamint az előző két lehetőség együttes alkalmazása.

Ami az élőhelyvédelmi irányelvhez kapcsolódó intézkedéseket illeti, a közös európai érdekű rendszer helyi növény- és állatvilágra gyakorolt hatása várhatóan csak a közös érdekű projektek igen szűk, a Natura2000-területeket esetleg hátrányosan érintő csoportjánál lesz fontos, amelyek ugyanakkor nélkülözhetetlenek az energia- és éghajlat-politikai célok eléréséhez.

¹² COM(2011) 112 és SEC(2011) 288 együttesen.

¹³ Lásd a javaslatot kísérő hatásvizsgálat 1.2.1. pontját.

Az összes közül az utolsó szakpolitikai lehetőség átfogó hatása a legkedvezőbb, mivel az közel valamennyi szükséges közös érdekű projekt végrehajtását lehetővé tenné a 2020. évi határidőig, feltéve, hogy megfelelő szabályozási és finanszírozási intézkedések vannak érvényben. E szakpolitikai lehetőség környezeti hatásai, a foglalkoztatásra gyakorolt társadalmi hatásai és a GDP-t érintő gazdasági hatásai a várakozások szerint erősebbek lesznek, hiszen minden közös érdekű projekt megvalósulna, ugyanakkor az igazgatási költségek számottevően csökkennének.

Szabályozási kérdések

A vizsgálat három lehetőséget vet össze: határokon átnyúló költségelosztás; beruházási ösztönzők; a két előző lehetőség együttes alkalmazása.

Az elemzés rámutat arra, hogy a határokon átnyúló előzetes költségelosztási mechanizmus és az üzemelteténél felmerülő kockázatokkal arányos ösztönzők egyaránt szükségesek a működőképesség szempontjából nehézségekkel küzdő, közös érdekű projektek végrehajtásának biztosításához. Ezek összesített gazdasági, társadalmi és környezeti hatása jelentős és kedvező.

Finanszírozás

Az infrastruktúra-fejlesztési lehetőségek teljes körének felmérése érdekében a vizsgálat négy finanszírozási lehetőséget is tárgyal, annak ellenére, hogy ezek az európai összekapcsolódási eszköz keretében öltönek majd szakpolitikai intézkedési formát: kockázatmegosztási eszközök alkalmazása (ideértve a projektkötvényeket és a garanciákat); kockázatitőke-eszközök alkalmazása (ideértve a tőkerészesedéseket); projekttervezéshez és -kivitelezéshez nyújtott pénzügyi támogatások alkalmazása; a támogatások, a kockázatmegosztási és a kockázatitőke-eszközök kombinálása.

Az átfogó hatás az utolsó szakpolitikai lehetőség esetében a legkedvezőbb, mivel ötvözi az egyes lehetőségek kedvező hatásait, valamint piaci alapú eszközöket és közvetlen pénzügyi támogatást magában foglaló rugalmas eszköztárat biztosít, ami szinergiákat és hatékonyságnövelést eredményez azáltal, hogy az egyes projektkockázatokra a legköltséghatékonyabb megoldást kínálja. E szakpolitikai lehetőség egyúttal tükrözi az európai összekapcsolódási eszköz keretében javasolt intézkedéseket.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

A javaslat összefoglalása

A rendeletjavaslat 12 stratégiai jelentőségű transzeurópai energiainfrastruktúra-folyosó és -terület számára biztosít prioritást. Szabályokat állapít meg, amelyek alapján meghatározott energiainfrastruktúra-kategóriákon belül kiválasztja az e prioritások végrehajtásához szükséges közös érdekű projekteket. E célból egy regionális szakértői csoportokon, valamint az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségének (ACER) villamosenergia- és gázipari tanácsadó szerepén alapuló kiválasztási folyamatot hoz létre, amelyben a közös érdekű projektek uniós szintű, kétévente aktualizálandó listájára vonatkozó végső határozatot a Bizottság hozza meg. A regionális szakértői csoportok és az ACER felelnek a közös érdekű projektek végrehajtásának nyomon követéséért és értékeléséért. A Bizottság a nehézségekkel küzdő közös érdekű projektekhez európai koordinátort jelölhet ki.

A javaslat létrehozza a közös érdekű projektek közös érdekű rendszerét, amelyen belül az egyes tagállamok hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságai különleges hatásköröket kapnak. Feladatuk a közös érdekű projektek engedélyezési folyamatának összehangolása és ellenőrzése, az átláthatóságra és a lakosság bevonására vonatkozó minimumkövetelmények meghatározása, valamint az engedélyezési eljárás leghosszabb megengedett időtartamának megállapítása. A javaslat ezenfelül egyértelművé teszi, hogy bizonyos körülmények között végrehajthatók egyes közös érdekű projektek, ha ezt a 92/43/EK és a 2000/60/EK irányelv szerinti „magasabb rendű közérdek” indokolja. Ezek az intézkedések megfelelnek az arányosság elvének, mivel céljuk a nemzeti igazgatási eljárásoknak a – többségükben határokon átnyúló – közös érdekű projektek végrehajtásának előmozdításához szükséges minimális összehangolása. A tagállamok szabadon kialakíthatják a saját jogrendszerüknek megfelelő konkrét, e rendelet követelményeinek teljesítését elősegítő belső eljárásaikat.

A rendeletjavaslat tartalmazza a közös érdekű villamosenergia- és gázprojektekre vonatkozó, az energiarendszer egészére kiterjedő, harmonizált költség-haszon elemzés kidolgozásának módszertanát és folyamatát. A nemzeti szabályozó hatóságokat és az ACER-t bízza meg azzal a felattal, hogy e módszertan alapján az említett ágazatokon belüli határokon átnyúló közös érdekű projektek költségeit az e projektek által a tagállamokban kínált közvetlen vagy közvetett előnyöknek megfelelően elossza. Ezenfelül előírja a nemzeti szabályozó hatóságok számára, hogy a díjszabás révén megfelelő ösztönzőket nyújtsanak a jogos indokok miatt nagyobb kockázattal járó közös érdekű projektek végrehajtásához.

A rendelet végül meghatározza a közös érdekű projekteknek az európai összekapcsolódási eszköz keretében nyújtott uniós pénzügyi támogatásra való jogosultságára vonatkozó feltételeit, mind a tanulmányok (az olajszeaktor kivételével valamennyi közös érdekű projekt számára elérhető), mind pedig a kivitelezési munkák terén (elérhető valamennyi közös érdekű projekt számára az intelligens hálózati és a szén-dioxid-ágazaton belül, illetve bizonyos feltételeknek megfelelő – azaz határokon átnyúló költségelosztásra vonatkozó határozattal rendelkező – villamosenergia- és gázipari közös érdekű projektek számára).

Jogalap

A javaslat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 172. cikkén alapul. A 171. cikk (1) bekezdése értelmében „az Unió iránymutatás-csomagot dolgoz ki, amely a transzeurópai hálózatok területén a tervezett intézkedések célkitűzéseire, prioritásaira és főbb vonalaira vonatkozik; ezek az iránymutatások közös érdekű projekteket határoznak meg”. A 172. cikk előírja, hogy a 171. cikk (1) bekezdésében említett iránymutatások és egyéb intézkedések együttdöntési eljárás keretében kerüljenek elfogadásra.

A szubszidiaritás elve

Mivel az energiapolitika nem tartozik az Unió kizárólagos hatáskörébe, a javaslat tekintetében érvényesül a szubszidiaritás elve. Az energiaszállítási infrastruktúra transzeurópai, de legalábbis határokon átnyúló jellegű, illetve ilyen hatásokkal bír. A tagállami szintű szabályozás nem megfelelő, és az egyes nemzeti kormányok nem rendelkeznek az ilyen infrastruktúrák egészének kezeléséhez szükséges hatáskörrel. Gazdasági szempontból az energiahálózati fejlesztések a legjobban európai távlatú tervezéssel valósíthatók meg, amely egyaránt magában foglalja az uniós és a tagállami fellépést, miközben tiszteletben tartja az egyes szintek saját hatásköreit. A rendeletjavaslat tehát megfelel a szubszidiaritás elvének.

Az arányosság elve és a jogi eszköz megválasztása

Figyelembe véve az uniós szinten elfogadott energia- és éghajlat-politikai célkitűzéseket, valamint a megfelelő energiainfrastruktúrák kiépítése előtt álló akadályokat, a javaslat nem lépi túl a kitűzött célok megvalósításához szükséges mértéket. A választott eszköz rendelet, amely közvetlenül alkalmazandó és teljes egészében kötelező. Erre az intézkedésre szükség van az energiainfrastruktúra-prioritások 2020. évi határidőre történő végrehajtásának biztosításához.

Különösen a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságokat és egyértelmű időkorlátokat magában foglaló engedélyezési keret létrehozása, amelyen belül az engedélyezési eljárást a nemzeti sajátosságoknak megfelelően lehet lefolytatni, arányos az engedélyezési eljárás felgyorsítására irányuló célkitűzéssel.

4. KÖLTSÉGVETÉSI HATÁSOK

A javaslat költségvetési hatásait az európai összekapcsolódási eszköz létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatban foglalt jogalkotási pénzügyi kimutatás tárgyalja.

5. OPCIONÁLIS ELEMEEK

Meglévő jogszabályok hatályon kívül helyezése

A javaslat elfogadásával az 1364/2006/EK határozat 2014. január 1-jétől hatályát veszti. Ez ugyanakkor nem érinti azon pénzügyi támogatások nyújtását, folyamatosságát vagy módosítását, amelyeket a Bizottság a meglévő TEN finanszírozási rendelet értelmében kiírt pályázati felhívások alapján, az e határozatban szereplő projektekre ítelt oda, illetve a strukturális alapokból támogatásban részesülő TEN-E projekteket sem.

Európai Gazdasági Térség (EGT)

A javaslat EGT-vonatkozású, ezért az EGT-re alkalmazandó.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a transzeurópai energiainfrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az
1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 172. cikkére,
tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek számára való továbbítását követően,
tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹⁴,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére¹⁵,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) 2010. március 26-án az Európai Tanács elfogadta a Bizottság javaslatát az új Európa 2020 stratégia elindításáról. Az Európa 2020 stratégia¹⁶ egyik prioritása a fenntartható növekedés elérése egy erőforrás-hatékonyabb, környezetbarátabb és versenyképesebb gazdaság előmozdítása révén. A stratégia az „Erőforrás-hatékony Európa” elnevezésű kiemelt kezdeményezés részeként előtérbe helyezte az energiainfrastruktúrát, hangsúlyozva, hogy az európai hálózatokat kontinensszintű összekapcsolással és különösen a megújuló energiaforrások bevonásával sürgősen korszerűsíteni kell.
- (2) Az „Energiainfrastruktúra-prioritások 2020-ig és azt követően – Az integrált európai energiahálózat programterve”¹⁷ című bizottsági közlemény, majd később a Közlekedési, Távközlési és Energiaügyi Tanács 2011. február 28-i következtetései és az Európai Parlament 2011. július 6-i állásfoglalása az Európa egész területére kiterjedő hálózatfejlesztés 2020-ig és az azt követő időszakra kiterjedő optimalizálása érdekében új uniós energiainfrastruktúrát szorgalmazott, hogy lehetővé tegye az Unió

¹⁴ HL C [...], [...], [...]. o.

¹⁵ HL C [...], [...], [...]. o.

¹⁶ COM(2010) 2020.

¹⁷ COM(2010) 677

alapvető, versenyképességgel, fenntarthatósággal és az ellátás biztonságával kapcsolatos energiapolitikai céljainak elérését.

- (3) Az Európai Tanács a 2011. február 4-i ülésén hangsúlyozta, hogy Európa energia-infrastruktúráját modernizálni és bővíteni kell, és szükség van a hálózatok határokon átnyúló összekapcsolására ahhoz, hogy a tagállamok közötti szolidaritás a gyakorlatban megvalósulhasson, hogy alternatív ellátási és tranzitútvonalakat és energiaforrásokat biztosíthassunk, és hogy olyan megújuló energiaforrásokat fejlesszünk ki, amelyek felvehetik a versenyt a hagyományos energiaforrásokkal. Kiállt amellett, hogy 2015 után egyetlen uniós tagállam sem szigetelődhet el az európai földgáz- és villamosenergia-hálózatoktól, illetve energiaellátásuk biztonságát nem veszélyeztetheti a megfelelő összeköttetések hiánya.
- (4) Az Európai Parlament és a Tanács 2006. szeptember 6-i 1364/2006/EK határozata megállapítja a transzeurópai energiahálózatokra vonatkozó iránymutatásokat¹⁸. Az iránymutatások (TEN-E) célja, hogy megteremtse a belső uniós energiapiacot és ezzel egyidejűleg elősegítse az energiaforrások ésszerű termelését, szállítását, elosztását és felhasználását, csökkentse a hátrányos helyzetű és szigeti régiók elszigeteltségét, többek között harmadik országokkal folytatott együttműködés keretében biztosítsa és diverzifikálja az Unió energiaellátását, valamint hozzájáruljon a fenntartható fejlődéshez és a környezet védelméhez.
- (5) A jelenlegi TEN-E keretrendszer értékelése egyértelműen rávilágított arra, hogy míg a TEN-E kedvezően járult hozzá a kiválasztott projektek megvalósításához azáltal, hogy politikai szempontból ismertséget biztosított számukra, hiányzik belőle a feltárt infrastrukturális hiányosságok orvosolását lehetővé tevő jövőkép, célzottság és rugalmasság.
- (6) A meglévő energiaipari infrastruktúrák felújításának és az új infrastruktúrák bevezetésének felgyorsítása elengedhetetlen az uniós energia- és éghajlat-politikai célkitűzések eléréséhez, amelyek többek között a belső energiapiac kiteljesítése, az ellátás, különösen a földgáz- és kőolajellátás biztonságának szavatolása, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátások 20 %-os csökkentése¹⁹, a megújuló energia végső energiafogyasztáson belüli részesedésének 20%-ra történő növelése²⁰ és az energiahatékonyság 20 %-os javítása 2020-ig. Ezzel egyidejűleg az Uniónak fel kell készítenie saját infrastruktúráját az energiarendszer további, 2050-ig várható széntelenítésére is.
- (7) A belső energiapiac, noha a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²¹ és a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²² értelmében jogilag létezik, a nemzeti energiahálózatok közötti megfelelő kapcsolatok hiánya miatt továbbra is széttagolt. Az Unió egész területére kiterjedő hálózatok azonban nélkülözhetetlenek a

¹⁸ HL L 262., 2006.9.22., 1. o.

¹⁹ 30%-os, ha a feltételek adottak.

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/28/EK irányelve (2009. április 23.) a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról, HL L 140., 2009.6.5., 16. o.

²¹ HL L 211., 2009.8.14., 55. o.

²² HL L 211., 2009.8.14., 94. o.

növekedés, a foglalkoztatás és a fenntartható fejlődés szolgálatában álló versenyképes és jól működő integrált belső piac megteremtéséhez.

- (8) Az uniós energiainfrastruktúrát korszerűsíteni kell, hogy megelőzhessük a természeti vagy ember okozta katasztrófákat, az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásait, valamint a biztonságot fenyegető veszélyeket, illetve hogy növeljük az infrastruktúra ezekkel szembeni tűrőképességét, különösen az európai kritikus infrastruktúrák azonosításáról és kijelöléséről, valamint védelmük javítása szükségességének értékeléséről szóló, 2008. december 8-i 2008/114/EK tanácsi irányelvben²³ meghatározott európai kritikus infrastruktúrák esetében.
- (9) A Bizottság által az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett, „Intelligens hálózatok: az innovációtól a megvalósításig” című közlemény²⁴ elismerte, hogy az intelligens hálózatok jelentős szerepet töltenek be az Unió energiapolitikai céljainak elérésében.
- (10) A Bizottság „Uniós energiapolitika: partnerkapcsolatok fenntartása határainkon túl” című közleménye²⁵ kiemelte, hogy az Unió külkapcsolataiban érvényesíteni kell az energiainfrastruktúra továbbfejlesztésének kérdését, hogy ezáltal támogatni lehessen a társadalmi-gazdasági fejlődést az Európai Unió határain kívül. Az Uniónak elő kell mozdítania az uniós energiahálózatot harmadik országok vagy olyan országok hálózataival összekapcsoló infrastrukturális projekteket, amelyekkel az Unió egyedi energiaügyi együttműködést alakított ki.
- (11) A 2020-ig szükséges, európai érdekű villamosenergia-átviteli és földgáz-szállítási infrastruktúrára irányuló beruházások becsült összege körülbelül 200 milliárd EUR. A beruházási volumeneknek a korábbi trendekhez viszonyított jelentős emelkedése és az energiainfrastruktúra-prioritások végrehajtásának sürgőssége új megközelítést kíván az energiainfrastruktúrák, különösen a határokon átnyúló jellegű infrastruktúrák szabályozása és finanszírozása terén.
- (12) A 2011. június 10-i Közlekedési, Távközlési és Energiaügyi Tanácshoz benyújtott, „Energiainfrastruktúra-beruházási igények és hiányosságok” című bizottsági szolgálati munkadokumentum²⁶ hangsúlyozta, hogy a 2020-ig tartó évtizedben szükséges összes beruházás körülbelül felénél fennáll a kockázata annak, hogy engedélyezési, szabályozási és finanszírozási akadályok miatt nem vagy nem határidőre hajtják végre őket.
- (13) Ez a rendelet szabályokat állapít meg a transzeurópai energiahálózatok időben történő kiépítésére és kölcsönös átjárhatóságára vonatkozóan a Szerződésben foglalt energiapolitikai célok elérése érdekében azzal a céllal, hogy szavatolja a belső piac működését, az Unió energiaellátásának biztonságát, előmozdítsa az energiahatékonyságot és az energiatakarékosságot, valamint új és megújuló energiaforrások fejlesztését, és elősegítse az energiahálózatok összekapcsolását. E célkitűzések támogatásával a javaslat hozzájárul az intelligens, fenntartható és inkluzív

²³ HL L 345., 2008.12.23., 75. o.

²⁴ COM(2011) 202 végleges.

²⁵ COM(2011) 539.

²⁶ SEC(2011) 755.

növekedéshez, és a versenyképesség, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohézió terén előnyöket biztosít az Unió egésze számára.

- (14) A tagállamokkal és az érdekelt felekkel folytatott szoros konzultációt követően a Bizottság 12. a transzeurópai energiainfrastruktúra szempontjából stratégiai jelentőségű prioritást határozott meg, amelyek 2020-ig történő végrehajtása létfontosságú az uniós energia- és éghajlat-politikai célkitűzések eléréséhez. Ezek a prioritások különböző földrajzi régiókat vagy tematikus területeket foglalnak magukban a villamosenergia-átviteli és -tárolási, a földgáz-szállítási, -tárolási, illetve a cseppfolyósított- vagy sűrített földgáz-infrastruktúra, valamint a szén-dioxid-szállítási és olajipari infrastruktúra tekintetében.
- (15) A közös érdekű projekteket közös, átlátható és objektív kritériumok alapján kell meghatározni, figyelemmel az energiapolitikai célkitűzésekhez való hozzájárulásukra. A villamos energia és a gáz esetében a javasolt projekteknek a legújabb tízéves hálózati fejlesztési terv részét kell képezniük. A tervnek pedig figyelembe kell vennie különösen az Európai Tanács február 4-i ülésének azon következtetéseit, amelyek a peremterületek energiapiacai integrálásának szükségességével kapcsolatosak.
- (16) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 172. cikkének való megfelelés érdekében regionális csoportokat kell létrehozni azon közös érdekű projektekre vonatkozó javaslattétel céljából, amelyekhez a tagállamok jóváhagyása szükséges. A széles körű egyetértés biztosítása érdekében a regionális csoportoknak gondoskodniuk kell a tagállamok, a nemzeti szabályozó hatóságok, a projektgazdák és az érdekelt felek közötti szoros együttműködésről. Az együttműködésnek – amennyire csak lehetséges – a nemzeti szabályozó hatóságok, valamint a szállítási rendszer- és átviteli rendszer-üzemeltetők meglévő regionális együttműködési struktúráira, valamint a tagállamok és a Bizottság által létrehozott egyéb struktúrákra kell támaszkodnia.
- (17) A közös érdekű projektek uniós szintű listájának azokra a projektekre kell korlátozódnia, amelyek a leginkább elősegítik a stratégiai jelentőségű, energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosók és területek megvalósítását. Ehhez a Bizottságnak határozatot kell hoznia a projektlistáról, ezzel egyidejűleg azonban tiszteletben kell tartania a tagállamoknak a területüket érintő közös érdekű projektekre vonatkozó jóváhagyási jogát. A kísérő hatásvizsgálatban szereplő elemzés becslése szerint a villamos energia esetében mintegy 100, a földgáz esetében pedig mintegy 50 ilyen projektre lehet számítani.
- (18) A közös érdekű projekteket a lehető legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ezt követően szigorúan nyomon kell követni és értékelni kell őket, miközben a projektgazdákra háruló igazgatási terheket minimálisra kell csökkenteni. A Bizottság a különös nehézségekkel járó projektekhez európai koordinátort jelölhet ki.
- (19) Az engedélyezési eljárások nem eredményezhetnek a projekt méretéhez és összetett jellegéhez képest aránytalan igazgatási terheket, illetve nem gördíthetnek akadályt a transzeurópai hálózatok kiépítése és a piaci hozzáférés biztosítása elé. Az Európai Tanács 2009. február 19-i ülésén hangsúlyozta, hogy a beruházások előtt álló akadályokat – többek között a tervezési és konzultációs eljárások ésszerűsítése révén – azonosítani kell és fel kell számolni. Ezeket a következtetéseket az Európai Tanács megerősítette 2011. február 4-i ülésén, amelyen ismét hangsúlyozta, hogy a nemzeti

hatásköröket tiszteletben tartva ésszerűsíteni és jobbítani kell az engedélyezési eljárásokat.

- (20) A közös érdekű projekteket nemzeti szinten „elsőbbségi státussal” kell felruházni, és ezáltal gyorsított igazgatási elbánást kell biztosítani számukra. Helyénvaló, hogy az illetékes hatóságok a közös érdekű projekteket közérdekűnek tekintsék. A 92/43/EK és a 2000/60/EK irányelv szerinti összes feltétel teljesülése esetén a környezetre káros hatást kifejtő projekteket is engedélyezni kell, ha ezt magasabb rendű közérdek indokolja.
- (21) Egy valamennyi engedélyezési eljárást összefogó vagy koordináló, hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság létrehozása („egyablakos rendszer”) várhatóan egyszerűsíti az eljárást, növeli a hatékonyságot és az átláthatóságot, valamint hozzájárul a tagállamok közötti szorosabb együttműködés kialakításához.
- (22) Annak ellenére, hogy a lakosság környezetvédelmi döntéshozatali eljárásokban való részvételére jól ismert előírások vonatkoznak, további intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy a közös érdekű projektekkal kapcsolatos engedélyezési eljárások átláthatóságára és az abban való lakossági részvételre vonatkozóan – valamennyi releváns kérdésben – a lehető legmagasabb szintű követelmények legyenek érvényben.
- (23) A módosított 85/337/EGK tanácsi irányelv, valamint az aarhusi és az espoo-i egyezmény megfelelő és összehangolt végrehajtásának biztosítása kell a környezeti hatásvizsgálat főbb elveinek harmonizációját, többek között határokon átnyúló helyzetben is. A tagállamoknak össze kell hangolniuk a közös érdekű projektekkal kapcsolatos vizsgálataikat, és ahol erre lehetőség van, közös vizsgálatot kell végezniük.
- (24) Tekintettel az energiainfrastruktúrák kiépítésének sürgető jellegére, az engedélyezési eljárás egyszerűsítése mellett egyértelműen meg kell határozni azt a határidőt, ameddig az egyes hatáskörrel rendelkező hatóságoknak meg kell hozniuk a projekt építésével kapcsolatos határozatot. E határidő, melynek célja, hogy az eljárások hatékonyabb kialakítására és lebonyolítására ösztönözzön, semmiféleképpen nem korlátozhatja a környezetvédelemre és a lakossági részvételre vonatkozó szigorú előírásokat.
- (25) E rendelet és különösen az engedélyezésre, a lakossági részvételre és a közös érdekű projektek végrehajtására vonatkozó rendelkezések alkalmazása nem sérti a nemzetközi és uniós jogszabályokat, ideértve a környezeti és emberi egészség védelmével kapcsolatos rendelkezéseket, valamint a közös halászati és tengerpolitika keretében elfogadott rendelkezéseket.
- (26) A költségek megfelelő elosztásáról folyó egyeztetéseket egy olyan értékelésre kell alapozni, amely a tízéves hálózatfejlesztési terv részeként egy harmonizált, az adott infrastruktúra-projekt költségének és hasznának az energiarendszer egészére kiterjedő elemzését szolgáló módszertanra épül, és amelyet az átvitelrendszer-üzemeltetők európai hálózata készített a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelme esetén alkalmazandó hálózati hozzáférési feltételekről szóló, 2009. július 13-i

714/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁷ és a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló, 2009. július 13-i 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁸ értelmében, illetve az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége vizsgált felül az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége létrehozásáról szóló, 2009. július 13-i 713/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁹ értelmében.

- (27) Az egyre integráltabbá váló belső energiapiacra a határokon átnyúló költségelosztás egyértelmű és átlátható szabályai elengedhetetlenek a határokon átnyúló infrastruktúrára irányuló beruházások felgyorsításához. Az Európai Tanács 2011. február 4-i ülésén emlékeztetett arra, hogy fontos a hálózati beruházások számára vonzó, a finanszírozási igényekkel arányos díjakkal és a határokon átnyúló beruházásokra vonatkozó megfelelő költségelosztással jellemzett szabályozási keret bevezetése, amely egyúttal fokozza a versenyt és különösen az európai ipar versenyképességét, és figyelembe veszi a fogyasztókra gyakorolt hatást.
- (28) A meglévő belső energiapiaci jogszabályok előírják, hogy a gáz- és villamosenergia-hálózatokhoz való hozzáférés díjainak megfelelő beruházási ösztönzőket kell tartalmazniuk. A belső energiapiaci jogszabályok alkalmazásakor a nemzeti szabályozó hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a közös érdekű projektek ösztönzői, a hosszú távú ösztönzőket is ideértve, arányosak legyenek a projekt sajátos kockázati szintjével. Különösen érvényes ez a villamos energia esetében az innovatív átviteli technológiákra, mert ezzel lehetővé válik a megújuló energia, az elosztott energiaforrások és a keresletoldali válaszingedmények széles körű integrációja az összekapcsolt hálózatokba, a gáz esetében pedig a piac számára nagyobb kapacitást vagy további rugalmasságot biztosító szállítási infrastruktúrákra, melyek révén lehetőség nyílik a rövid távú kereskedelemre vagy – ellátási zavarok esetén – a tartalékelőállításra.
- (29) Az európai energiaügyi gazdaságélénkítő program³⁰ jól szemléltette, milyen hozzáadott értéket képvisel, ha az európai jelentőségű projektek végrehajtási feltételeinek megteremtése érdekében a jelentős uniós finanszírozással magántámogatást mozgósítunk. Az Európai Tanács 2011. február 4-i ülésén elismerte, hogy egyes energiainfrastruktúra-projekteknek korlátozott állami finanszírozásra lehet szüksége a magánfinanszírozás mobilizálásához. A gazdasági és pénzügyi válság, valamint a költségvetési megszorítások fényében a következő többéves pénzügyi kereten belül célzott, támogatásokat és pénzügyi eszközöket egyaránt magában foglaló segítségnyújtást kell kidolgozni, amely új beruházásokat vonz az energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosókhoz és területekhez, miközben az uniós költségvetés hozzájárulását a lehető legalacsonyabb szinten tartja.
- (30) A villamos energiával, a földgázzal és a szén-dioxiddal kapcsolatos közös érdekű projekteknek jogosultnak kell lenniük tanulmányokhoz, illetve bizonyos feltételek mellett az európai összekapcsolódási eszközről szóló rendeletjavaslatban foglalt kivitelezési munkákhoz – akár támogatás, akár innovatív pénzügyi eszközök formájában – nyújtott uniós pénzügyi támogatásra. Ez szavatolja, hogy azok a közös

²⁷ HL L 211., 2009.8.14., 15. o.

²⁸ HL L 211., 2009.8.14., 36. o.

²⁹ HL L 211., 2009.8.14., 1. o.

³⁰ HL L 200., 2009.7.31., 31. o.

érdekű projektek, amelyek a meglévő szabályozási keret és piaci feltételek mellett nem életképesek, sajátos szükségleteikhez igazított támogatásban részesüljenek. A szóban forgó pénzügyi támogatás hivatott biztosítani a szükséges szinergiákat a más uniós politikákhoz tartozó eszközökből történő finanszírozással. Míg az európai összekapcsolódási eszköz az európai érdekű energiahálózati infrastruktúrákat fogja finanszírozni, addig a strukturális alapok a helyi vagy regionális jelentőségű intelligens energiaelosztó hálózatokat. E két pénzügyi forrás ily módon ki fogja egészíteni egymást.

- (31) Az 1364/2006/EK határozatot ezért hatályon kívül kell helyezni.
- (32) Mivel e rendelet célkitűzését, nevezetesen a transzeurópai energiahálózatok kiépítését és kölcsönös átjárhatóságát, valamint az e hálózatokba való becsatlakozást tagállami szinten nem lehet kielégítően megvalósítani, és ezért uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritási elvvel összhangban intézkedéseket fogadhat el. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

ELFOGADTÁK EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET – ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. cikk *Tárgy és hatály*

1. Ez a rendelet iránymutatásokat állapít meg a transzeurópai energiahálózati infrastruktúra-prioritásnak minősülő, az I. mellékletben szereplő folyosók és területek időben történő kiépítéséhez és kölcsönös átjárhatóságához.
2. A rendelet különösen:
 - (a) az e kiemelt jelentőségű folyosók és területek megvalósításához szükséges és a II. melléklet szerinti villamosenergia-, gáz-, olaj- és szén-dioxid-infrastruktúrák kategóriáiba tartozó közös érdekű projektek meghatározásának szabályait állapítja meg;
 - (b) az engedélyezés felgyorsítása és a lakossági részvétel kiterjesztése révén a közös érdekű projektek határidőre történő végrehajtását mozditja elő;
 - (c) a közös érdekű projektek költségeinek és a kockázatalapú ösztönzőknek a határokon átnyúló elosztására vonatkozóan ír elő szabályokat;
 - (d) a közös érdekű projektekkel kapcsolatban [az európai összekapcsolódási eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet] értelmében nyújtott uniós pénzügyi támogatásra való jogosultság feltételeit határozza meg.

2. cikk *Fogalommeghatározások*

A 2009/28/EK, a 2009/72/EK és a 2009/73/EK irányelv, a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet fogalommeghatározásai mellett e rendelet alkalmazásában:

1. „energiainfrastruktúra”: minden olyan fizikai berendezés, amely villamos energia vagy gáz átvitelére/szállítására vagy elosztására, olaj vagy szén-dioxid szállítására, illetve villamos energia vagy gáz tárolására alkalmas, és amely az Unió területén található vagy az Uniót egy vagy több harmadik országgal kapcsolja össze;
2. „átfogó határozat”: a hatáskörrel rendelkező hatóság által egy projekt építésének engedélyezéséről vagy elutasításáról hozott határozat, amely nem érinti az azt követően ingatlanhoz való hozzáféréssel összefüggésben, illetve közigazgatási vagy bírósági fellebbezési eljárás keretében hozott későbbi határozatokat;
3. „projekt”: a II. mellékletben meghatározott egy vagy több vezeték, csővezeték, létesítmény, berendezés, felszerelés és a kapcsolódó infrastruktúra, amely új energiaiinfrastruktúra építésére vagy meglévő energiaiinfrastruktúra megerősítésére vagy felújítására szolgál;
4. „közös érdekű projekt”: olyan projekt, amely szükséges az I. mellékletben szereplő energiaiinfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosók és területek végrehajtásához;
5. „projektgazda”:
 - (a) közös érdekű projektet végrehajtó szállítási/átvitelirendszer-üzemeltető, elosztórendszer-üzemeltető vagy egyéb üzemeltető vagy beruházó; vagy
 - (b) több szállítási/átviteli- vagy elosztórendszer-üzemeltető, egyéb üzemeltető, beruházó vagy ezek bármely csoportja esetében az alkalmazandó nemzeti jog értelmében jogi személyiséggel rendelkező jogi személy, amelyet az említett üzemeltetők vagy beruházók között létrejött szerződéses megállapodás jelöl ki, és amely jogképességgel rendelkezik arra, hogy a szerződéses megállapodás felei nevében jogi kötelezettséget és pénzügyi felelősséget vállaljon.

II. FEJEZET – KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEK

3. cikk *A közös érdekű projektek meghatározása*

1. A Bizottság létrehozza a közös érdekű projektek uniós szintű listáját. A listát szükség szerint két évente felülvizsgálják és naprakésszé teszik. Az első listát legkésőbb 2013. július 31-ig elfogadják.
2. A közös érdekű projektek beazonosítása céljából a Bizottság az I. mellékletben szereplő egyes kiemelt jelentőségű folyosók és területek, valamint azok földrajzi

kiterjedése alapján a III. melléklet 1. részének meghatározása szerinti regionális csoportokat (a továbbiakban: csoportok) hoz létre.

3. A III. melléklet 2. részében ismertetett eljárás szerint az egyes csoportok összeállítják az általuk javasolt, közös érdekű projekteket tartalmazó listát a projekteknek az I. mellékletben felsorolt, energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosók és területek megvalósításához való hozzájárulása és a 4. cikkben meghatározott kritériumok teljesítése alapján. Minden egyes projektjavaslathoz kérni kell azon tagállam(ok) jóváhagyását, amely(ek) területét a projekt érinti.
4. A II. melléklet 1. és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó villamosenergia- és földgázprojektek esetében a csoportok legkésőbb hat hónappal a (1) bekezdésben említett uniós szintű lista elfogadásának napját megelőzően benyújtják az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségéhez (a továbbiakban: az Ügynökség) a közös érdekű projektek javasolt listáit.

A II. melléklet 3. és 4. pontjában említett kategóriákba tartozó olaj- és szén-dioxid-szállítási projektek esetében a csoportok legkésőbb hat hónappal az (1) bekezdésben említett uniós szintű lista elfogadásának napját megelőzően benyújtják a Bizottsághoz a közös érdekű projektek javasolt listáit.
5. A II. melléklet 1. és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó villamosenergia- és földgázprojektek esetében az Ügynökség a (4) bekezdés első albekezdésében említett közös érdekű projekteket tartalmazó lista kézhezvételének napjától számított két hónapon belül megküldi véleményét a Bizottságnak a közös érdekű projektek javasolt listájáról, különös tekintettel a 4. cikkben meghatározott kritériumoknak a csoportokon belüli következetes alkalmazására, valamint a villamosenergia- és földgázpiaci ENTSO-k által a III. melléklet 2.6. pontjával összhangban végzett elemzés eredményeire.
6. A II. melléklet 3. és 4. pontjában említett kategóriákba tartozó széndioxid-szállítási projektek esetében a Bizottság értékeli a 4. cikk szerinti kritériumok alkalmazását. A II. melléklet 4. pontjában említett kategóriákba tartozó, szén-dioxiddal vonatkozó projektek esetében ezenkívül a Bizottság figyelembe veszi a projekt további tagállamokra való jövőbeni kiterjesztésének lehetőségét.
7. Az (1) bekezdésben szereplő, az elfogadásról szóló bizottsági határozatot követően a közös érdekű projektek a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet 12. cikkének megfelelően szerves részét képezik az érintett regionális beruházási terveknek, valamint a 72/2009/EK és a 73/2009/EK irányelv 22. cikke értelmében a kapcsolódó nemzeti tízéves hálózatfejlesztési terveknek, illetve adott esetben bármely más érintett nemzeti infrastruktúrára vonatkozó tervnek. A projekteknek valamennyi említett tervben a lehető legnagyobb elsőbbséget biztosítják.

4. cikk

A közös érdekű projektekre vonatkozó kritériumok

1. A közös érdekű projektek megfelelnek az alábbi általános kritériumoknak:
 - (a) a projekt szükséges az I. mellékletben felsorolt energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosók és területek végrehajtásához; és

- (b) a projekt gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból megvalósítható; és
 - (c) a projektben legalább két tagállam vesz részt úgy, hogy a projekt közvetlenül átnyúlik egy vagy több tagállam határán, illetve úgy, hogy egy adott tagállam területén található projekt a IV. melléklet 1. pontja szerint jelentős határokon átnyúló hatással bír.
2. Ezenfelül a különböző energiainfrastruktúra-kategóriákba tartozó közös érdekű projektekre az alábbi specifikus kritériumok alkalmazandók:
- (a) a II. melléklet 1. pontjának a)–d) alpontjában említett kategóriákba tartozó villamosenergia-átviteli és -tárolási projekteket illetően a projekt jelentősen hozzájárul az alábbi egyedi kritériumok közül legalább egyhez:
 - piaci integráció, verseny és a rendszer rugalmassága;
 - fenntarthatóság, többek között megújuló forrásból előállított energiának a főbb fogyasztói központokhoz és tárolóhelyekhez történő továbbítása révén;
 - kölcsönös átjárhatóság és a rendszer biztonságos működése;
 - (b) a II. melléklet 2. pontjában említett kategóriákba tartozó földgázprojekteket illetően a projekt az alábbi egyedi kritériumok közül legalább egyhez jelentősen hozzájárul:
 - piaci integráció, kölcsönös átjárhatóság és a rendszer rugalmassága;
 - az ellátás biztonsága, többek között az ellátási források, az ellátást biztosító partnerek és útvonalak diverzifikálása révén;
 - verseny, többek között az ellátási források, az ellátást biztosító partnerek és útvonalak diverzifikálása révén;
 - fenntarthatóság;
 - (c) a II. melléklet 1. pontjának e) alpontjában említett kategóriába tartozó intelligens villamosenergia-hálózati projekteket illetően a projekt jelentősen hozzájárul az alábbi egyedi célokhoz:
 - a villamosenergia-kínálat és -kereslet tekintetében új műszaki követelményeket támaztó rendszerhasználók integrációja és bevonása;
 - a villamosenergia-átvitel és -elosztás hatékonysága és kölcsönös átjárhatósága a napi hálózati működés során;
 - hálózatbiztonság, rendszerellenőrzés és az ellátás minősége;
 - a jövőbeni költséghatékony hálózati beruházások optimalizált tervezése;
 - piaci működés és ügyfélszolgálatok;
 - a felhasználók bevonása saját energiafelhasználásuk irányításába;

- (d) a II. melléklet 3. pontjában említett kategóriákba tartozó olajszállítási projekteket illetően a projekt jelentősen hozzájárul az alábbi három egyedi kritériumhoz:
- az ellátás biztonsága, csökkentve az egyetlen ellátási forrástól vagy útvonaltól való függést;
 - az energiaforrások hatékony és fenntartható felhasználása a környezeti kockázatok enyhítése révén;
 - kölcsönös átjárhatóság;
- (e) a II. melléklet 4. pontjában említett kategóriákba tartozó szén-dioxid-szállítási projekteket illetően a projekt jelentősen hozzájárul az alábbi három egyedi kritériumhoz:
- a szén-dioxid-kibocsátás elkerülése alacsonyabb költségek mellett, az energiaellátás biztonságának fenntartásával;
 - a szén-dioxid-szállítás rugalmasságának és biztonságosságának javítása;
 - hatékony erőforrás-felhasználás több CO₂-forrás és -tárolóhely közös infrastruktúrával történő összekapcsolásának lehetővé tétele, valamint a környezeti terhek és kockázatok csökkentése révén.
3. A II. melléklet 1–3. pontjában említett kategóriákba tartozó projekteket illetően az e cikkben szereplő kritériumokat a IV. melléklet 2–5. pontjában meghatározott mutatók alapján értékeli.
4. Az egyazon prioritás végrehajtását elősegítő projektek rangsorolásakor mérlegelni kell, hogy az egyes projektek mennyire sürgősek a piaci integrációval és versennyel, a fenntarthatósággal és az ellátás biztonságával kapcsolatos energiapolitikai célok elérése szempontjából, hogy hány tagállamot érintenek, és hogy mennyire hatékonyan egészítik ki a többi projektjavaslatot. A II. melléklet 1. pontjának e) alpontjában meghatározott kategóriába tartozó projektek esetében ezenkívül körülmények között meg kell vizsgálni a projekt által érintett felhasználók számát, az éves energiafogyasztást és a továbbításra nem alkalmas forrásokból előállított energia részesedését a felhasználók által lefedett területen.

5. cikk

Végrehajtás és nyomon követés

1. A projektgazdák a közös érdekű projekteket egy végrehajtási terv alapján hajtják végre, amely tartalmazza a megvalósíthatósági és tervezési tanulmányokra, a szabályozási jóváhagyásokra, a kivitelezésre és az üzembe helyezésre vonatkozó menetrendet, valamint a 11. cikk (3) bekezdésében említett engedélyezési ütemtervet. A saját területükön megvalósuló projektek üzemeltetését a szállítási/átvitelrendszer-üzemeltetők, az elosztórendszer-üzemeltetők vagy egyéb üzemeltetők végzik.

2. Az Ügynökség és a csoportok nyomon követik a közös érdekű projektek végrehajtása terén elért haladást. A csoportok a (3), (4) és (5) bekezdéssel összhangban további tájékoztatást kérhetnek, a kapott információkat a helyszínen ellenőrizhetik, és ülést hívhatnak össze az érintett felek részvételével. Ezenfelül kérhetik az Ügynökséget, hogy tegyen intézkedéseket a közös érdekű projektek végrehajtásának előmozdításáért.
3. A projektgazdák a közös érdekű projektként történő, 4. cikk szerinti kiválasztás évét követő minden év március 31-ig éves jelentést nyújtanak be, a II. melléklet 1. és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó projektekre vonatkozóan az Ügynökségnek, illetve a II. melléklet 3. és 4. pontjában említett kategóriákba tartozó projektekre vonatkozóan az illetékes csoportnak. Ez a jelentés ismerteti:
 - (a) a projekt fejlesztése, kivitelezése és bevezetése terén elért haladást, különös tekintettel az engedélyezési és konzultációs eljárásokra;
 - (b) adott esetben a végrehajtási tervhez viszonyított késéseket és más felmerült nehézségeket.
4. Az éves jelentés kézhezvételét követően az Ügynökség a II. melléklet 1. és 2. pontjában meghatározott kategóriákba tartozó közös érdekű projektekre vonatkozóan összefoglaló jelentést nyújt be a csoportoknak, amelyben értékeli az elért eredményeket és adott esetben intézkedéseket javasol a késések és a felmerült nehézségek leküzdésére. Az értékelés a 713/2009/EK rendelet 6. cikkének a (8) és (9) bekezdésében foglalt rendelkezésekkel összhangban kitér az Unió egészére kiterjedő hálózatfejlesztési terveknek az I. mellékletben meghatározott, energiainfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosók és területek tekintetében történő következetes végrehajtására.
5. A 9. cikkben említett hatáskörrel rendelkező hatóságok minden évben, a 3. pontban szereplő éves jelentések kézhezvételét követő ülésen beszámolnak az érintett csoportnak a saját területükön folyó közös érdekű projektek végrehajtásának állapotáról és adott esetben a késésekről is.
6. Amennyiben a közös érdekű projekt bevezetése terén a végrehajtási tervhez viszonyítva két évnél hosszabb, indokolatlan késedelem tapasztalható:
 - (a) Az adott projektért felelős projektgazda egy vagy több másik üzemeltetőtől vagy beruházótól olyan beruházást fogad el, amely lehetővé teszi a projekt végrehajtását. A beruházás helye szerint illetékes rendszer-üzemeltető biztosítja a végrehajtást végző üzemeltető(k) vagy beruházó(k) számára a beruházás megvalósításához szükséges információkat, az új eszközöket hozzákapsolja a szállítási/átviteli hálózathoz, és általánosságban minden tőle telhetőt megtesz a beruházási projekt végrehajtásának, valamint a közös érdekű projekt biztonságos, megbízható és hatékony üzemeltetésének és karbantartásának megkönnyítésére.
 - (b) A Bizottság valamennyi projektgazda számára nyílt pályázati felhívást tehet közzé a projekt előírt határidőre történő teljesítésére.

7. A közös érdekű projekt a 3. cikk (1) bekezdése második mondatában leírt eljárás keretében eltávolítható a közös érdekű projektek uniós szintű listájáról, amennyiben:
- (a) az ENTSO-k által a III. melléklet 6. pontjának megfelelően elkészített, az energiarendszer egészére kiterjedő költség-haszon elemzés eredménye kedvezőtlen a projektre nézve;
 - (b) a projekt már nem szerepel a tízéves hálózatfejlesztési tervben;
 - (c) a 3. cikk (1) bekezdése szerinti listára való felvétel téves információkon alapult, és ezek döntően befolyásolták az ítéletet;
 - (d) a projekt nem felel meg a hatályos uniós jogszabályoknak.

Az uniós szintű listáról eltávolított projektek elveszítik a közös érdekű projektekre vonatkozó, az e rendeletben előírt jogokat és kötelezettségeket. Ez a cikk nem érinti a határozat visszavonását megelőzően kifizetett uniós pénzügyi támogatásokat.

6. cikk

Az európai koordinátorok

1. Amennyiben egy közös érdekű projekt végrehajtása jelentős nehézségekbe ütközik, a Bizottság legfeljebb egy évre európai koordinátort jelölhet ki, akinek a megbízatása kétszer újítható meg.
2. A európai koordinátor az alábbi feladatokat látja el:
 - (a) előmozdítja azon projekt(ek)et, amely(ek)hez európai koordinátorként kijelölték, valamint a projektgazdák és valamennyi érdekelt fél közötti határokon átnyúló párbeszédet;
 - (b) igény szerint valamennyi félnek segítséget nyújt az érdekelt felekkel folytatott egyeztetésben és a projekt(ek)re vonatkozó engedélyek megszerzésében;
 - (c) biztosítja, hogy az érintett tagállamok megfelelő támogatást és stratégiai iránymutatást nyújtsanak a projekt(ek) előkészítéséhez és végrehajtásához;
 - (d) évente jelentést nyújt be a Bizottsághoz a projekt(ek)ben elért haladásról és minden olyan nehézségről és akadályról, amelyek várhatóan jelentősen késleltetik a projekt(ek) bevezetésének időpontját. A Bizottság a jelentéseket eljuttatja az érintett csoportokhoz és az Európai Parlamenthez.
3. Az európai koordinátort az adott projekt(ek)hez kapcsolódóan rá bízott feladatok terén szerzett korábbi tapasztalatai alapján választják ki.
4. Az európai koordinátort kijelölő határozat tartalmazza a feladatmeghatározást, és részletesen ismerteti a megbízás időtartamát, az egyes feladatokat és az ezekhez tartozó határidőket, valamint a követendő módszertant. A koordinációs törekvéseknek a projekt(ek) összetett jellegével és becsült költségeivel arányosnak kell lenniük.

5. Az érintett tagállamok együttműködnek az európai koordinátorral a 2. és 4. bekezdésben említett feladatának végrehajtásában.

III. FEJEZET – Engedélyezés és a lakosság bevonása

7. cikk

A közös érdeken alapuló rendszer

1. Az engedélyezési eljárások felgyorsítása és a lakosság fokozott bevonása érdekében e fejezet rendelkezéseit valamennyi közös érdekű projektre alkalmazni kell.

8. cikk

A közös érdekű projektek „elsőbbségi státusa”

1. A közös érdekű projekteknek a lehető legnagyobb jelentőséget kell tulajdonítani nemzeti szinten, és az engedélyezési eljárások során ennek megfelelően kell kezelni őket, ott és úgy, ahol és ahogyan a megfelelő típusú energiainfrastruktúrákra alkalmazandó nemzeti jogszabályok ilyen elbánásról rendelkeznek.
2. A közös érdekű projektek uniós szintű listájának elfogadásával megállapítást nyer, hogy e projekt az érintett tagállamban közös érdekű és szükséges, és valamennyi érintett fél ekként ismeri el.
3. A közös érdekű projektekhez kapcsolódó akták hatékony igazgatási feldolgozásának biztosítása érdekében a projektgazdák és valamennyi érintett hatóság gondoskodik arról, hogy a szóban forgó akták az odaítélt források tekintetében a lehető legkedvezőbb elbánásban részesüljenek.
4. A 11. cikk szerinti határidők betartása és a közös érdekű projektek végrehajtásával kapcsolatos adminisztratív terhek csökkentése érdekében a tagállamok e rendelet hatályba lépését követő kilenc hónapon belül intézkedéseket hoznak a környezeti hatásvizsgálati eljárások ésszerűsítésére. Az intézkedések nem érinthetik az uniós szabályozásból fakadó kötelezettségeket.

A Bizottság e rendelet hatályba lépését követő három hónapon belül iránymutatást tesz közzé, amely a tagállamokat segíti a megfelelő intézkedések meghatározásában és a közös érdekű projektekre vonatkozóan az uniós szabályozásban előírt környezeti hatásvizsgálati eljárások következetes alkalmazásának biztosításában.

5. A 92/43/EK irányelv 6. cikke (4) bekezdésében és a 2000/60/EK irányelv 4. cikke (7) bekezdésében említett környezeti hatásokra tekintettel a közös érdekű projektek közérdekűnek tekintendők és „kiemelten közérdekűnek” tekinthetők, feltéve hogy megfelelnek az ezen irányelvek szerinti valamennyi feltételnek.

Ha a 92/43/EK irányelvvel összhangban szükség van a Bizottság véleményére, a Bizottság és a 9. cikk szerinti illetékes hatóság gondoskodik arról, hogy a döntésre a

projekt kiemelten közérdekű jellegének figyelembevételével kerüljön sor a 11. cikk (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül.

9. cikk

Az engedélyezési eljárás szervezése

1. Az e rendelet hatálybalépését követő hat hónapon belül minden tagállam kijelöl egy hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságot, amely az ebben a fejezetben meghatározottak szerint felel a közös érdekű projektek engedélyezési eljárásának megkönnyítéséért és koordinálásáért, valamint az engedélyezési eljárás releváns feladatainak végrehajtásáért.
2. A hatáskörrel rendelkező hatóság az uniós és a nemzetközi jog alkalmazandó követelményeinek sérelme nélkül a 11. cikk (1) bekezdésében előírt határidőn belül az alábbi rendszerek valamelyikének megfelelően átfogó határozatot ad ki:
 - (a) Integrált rendszer: a hatáskörrel rendelkező hatóság által kiadott átfogó határozat a jogszabályban előírt engedélyezési eljárásból származó egyetlen jogilag kötelező erejű döntés. A projektben érintett más hatóságok az eljárásban való közreműködésük részeként a nemzeti jogszabályoknak megfelelően véleményt nyilváníthatnak, amelyet a hatáskörrel rendelkező hatóság figyelembe vesz.
 - (b) Koordinált rendszer: az átfogó határozat a hatáskörrel rendelkező hatóság és más érintett hatóságok által kiadott több különálló, jogilag kötelező erejű döntést foglalhat magában. A hatáskörrel rendelkező hatóság eseti alapon megállapítja azt az ésszerű határidőt, amelyen belül az egyes határozatokat meg kell hozni. A hatáskörrel rendelkező hatóság más érintett nemzeti hatóság nevében egyedi határozatot hozhat, amennyiben utóbbi az előírt határidőn belül nem hozza meg határozatát, és ha a késedelem jogos indokokkal nem igazolható. A hatáskörrel rendelkező hatóság érvénytelenítheti más nemzeti hatóság egyedi határozatát, ha úgy véli, hogy az érintett hatóság által szolgáltatott bizonyítékok nem támasztják alá kellően ezt a határozatot. A hatáskörrel rendelkező hatóság meggyőződik arról, hogy teljesülnek a nemzetközi és uniós jog vonatkozó követelményei, és döntését köteles részletesen megindokolni.
3. Amennyiben egy közös érdekű projektre vonatkozóan két vagy több tagállamban kell határozatot hozni, az egyes hatáskörrel rendelkező hatóságok megteszik az egymás közötti hatékony és eredményes együttműködéshez és koordinációhoz szükséges lépéseket, ideértve az espoo-i egyezménynek és a 11. cikk (3) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek való megfelelést is. A tagállamoknak, különösen a környezeti hatásvizsgálatok tekintetében törekedniük kell közös eljárások biztosítására.
4. A tagállamok törekednek annak biztosítására, hogy az átfogó határozat érdemi vagy eljárásbeli jogszerűségét megkérdőjelező fellebbezéseket a lehető leghatékonyabb módon kezeljék.

10. cikk
Átláthatóság és a lakosság bevonása

1. Az érdekelt felekkel szemben érvényesülő átláthatóság fokozása érdekében a hatáskörrel rendelkező hatóság az e rendelet hatálybalépésétől számított kilenc hónapon belül eljárási kézikönyvet tesz közzé, amely ismerteti a közös érdekű projektekre alkalmazandó engedélyezési folyamatot. A kézikönyvet szükség szerint naprakésszé teszik és nyilvánosságra hozzák. A kézikönyv legalább a VI. melléklet 1. pontjában meghatározott információkat tartalmazza.
2. Az aarhusi és az espoo-i egyezmény, valamint az alkalmazandó uniós jogszabályok követelményeinek sérelme nélkül az engedélyezési eljárásban érintett valamennyi fél tiszteletben tartja a VI. melléklet 2. pontjában előírt, a lakosság bevonására vonatkozó elveket.
3. A projektgazda az engedélyezési eljárásnak a 11. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti kezdetétől számított három hónapon belül tervet készít a lakosság bevonásáról és benyújtja a hatáskörrel rendelkező hatósághoz. A hatáskörrel rendelkező hatóság egy hónapon belül módosításokat kér, vagy jóváhagyja a lakossági bevonás tervét. A terv legalább a VI. melléklet 3. pontjában meghatározott információkat tartalmazza.
4. A projektgazda, illetve ahol a nemzeti jog így rendelkezik, a hatáskörrel rendelkező hatóság a pályázati anyagnak a hatáskörrel rendelkező hatósághoz történő, a 11. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti benyújtását megelőzően legalább egy nyilvános konzultációt tart. A nyilvános konzultáció célja, hogy tájékoztassa a VI. melléklet 2. pontjának a) alpontjában említett érdekelt feleket a projektről, és meghatározza a legmegfelelőbb helyszínt vagy nyomvonalat, illetve azokat a releváns kérdéseket, amelyekre a pályázati anyagban ki kell térni. A nyilvános konzultációra vonatkozó részletes minimumkövetelmények a VI. melléklet 4. pontjában olvashatók. A projektgazda a pályázati anyag benyújtását megelőzően összefoglaló jelentést készít a lakossági részvétellel kapcsolatos tevékenységek eredményeiről, és a pályázati anyaggal együtt benyújtja a hatáskörrel rendelkező hatósághoz, amely az átfogó határozat meghozatalakor kellő mértékben veszi figyelembe ezeket az eredményeket.
5. A két vagy több tagállam határain átnyúló projektek esetében a (4) bekezdés szerinti nyilvános konzultációt minden érintett tagállamban legkésőbb az első, valamely másik tagállamban folytatott nyilvános konzultáció kezdetének napját követő két hónapon belül megrendezik.
6. Azon projektek esetében, amelyek egy vagy több szomszédos tagállamban várhatóan jelentős határokon átnyúló hatással bírnak majd, és amennyiben alkalmazandó a 85/337/EGK irányelv 7. cikke és az espoo-i egyezmény, az információkat elérhetővé teszik a szomszédos tagállam(ok) hatáskörrel rendelkező hatóságai számára. A szomszédos tagállam(ok) hatáskörrel rendelkező hatósága jelzi, ha részt kíván venni az alkalmazandó nyilvános konzultációs eljárásban.
7. A projektgazda, illetve ahol a nemzeti jog így rendelkezik, a hatáskörrel rendelkező hatóság létrehozza és a projektre vonatkozó információk közzétételével rendszeresen frissíti a projekt internetes oldalát, amelyről hivatkozás mutat a Bizottság webhelyére, és amely megfelel a VI. melléklet 5. pontjában foglalt

követelményeknek. Az üzleti szempontból érzékeny információkat bizalmasan kezelik.

A projektgazdák ezenfelül a lényeges információkat más olyan megfelelő tájékoztatási eszközök segítségével is közzéteszik, amelyekhez a lakosság nyílt hozzáféréssel rendelkezik.

11. cikk

Az engedélyezési eljárás időtartama és végrehajtása

1. Az engedélyezési eljárás két szakaszból áll, és időtartama nem haladhatja meg a három évet:
 - (a) A pályázat benyújtását megelőző eljárás, azaz az engedélyezési eljárás kezdete és a benyújtott dokumentáció hatáskörrel rendelkező hatóság általi elfogadása közötti időszak hossza legfeljebb két év.

Az engedélyezési eljárás kezdetének meghatározása érdekében a projektgazda (projektgazdák) írásban értesíti(k) a projektről az érintett tagállam(ok) hatáskörrel rendelkező hatóságát, mellékelve a projekt kellő mértékben részletes leírását. A hatáskörrel rendelkező hatóság legkésőbb a bejelentés kézhezvételének napjától számított két héten belül írásban elfogadja vagy, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a projekt állapota alapján az engedélyezési eljárás még nem indítható el, elutasítja a bejelentést. Elutasítás esetén a hatáskörrel rendelkező hatóság megindokolja döntését. Az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amikor a hatáskörrel rendelkező hatóság aláírja a bejelentés elfogadását. Két vagy több érintett tagállam esetében az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amikor az utolsó hatáskörrel rendelkező hatóság is elfogadja a bejelentést.
 - (b) A jogszabályban előírt engedélyezési eljárás, azaz a benyújtott pályázati anyag elfogadása és a hatáskörrel rendelkező hatóság átfogó határozatának meghozatala közötti időszak nem haladhatja meg az egy évet. A tagállamok indokolt esetben korábbi kezdő dátumot is előírhatnak.
2. A hatáskörrel rendelkező hatóság az engedélyezési eljárás – (1) bekezdés a) pontjában említett – kezdetét követő egy hónapon belül a többi érintett hatósággal szoros együttműködésben meghatározza a projektgazda által az átfogó határozat kérelmezésekor a pályázati anyag részeként benyújtandó információk tárgyi hatókörét és részletességét: Ehhez a VI. melléklet 1. pontjának e) alpontjában szereplő ellenőrző lista szolgál alapul. E célból legalább egy, a hatáskörrel rendelkező hatóság és a projektgazda, illetve ha hatóság ezt helyénvalónak ítéli meg, más hatóságok és érdekelt felek részvételével zajló megbeszélést kell tartani. A pályázat részletes, a megbeszélés eredményeit is magában foglaló vázlatát legkésőbb a találkozót követő egy hónapon belül átadják a projektgazdának és elérhetővé teszik a nyilvánosság számára.
3. A hatáskörrel rendelkező hatóság az engedélyezési eljárás – (1) bekezdés a) pontjában említett – kezdetét követő három hónapon belül a projektgazdával és más érintett hatóságokkal szoros együttműködésben, valamint a (2) bekezdés értelmében

elvégzett tevékenységek eredményeire is figyelemmel kidolgozza az engedélyezési eljárás részletes ütemtervét, és legalább a következőket meghatározza:

- (a) a meghozandó határozatokat és véleményeket;
- (b) a várhatóan érintett hatóságokat, érdekelt feleket és lakossági csoportokat;
- (c) az eljárás egyes szakaszait és azok időtartamát;
- (d) a főbb elérendő eredményeket és ezek határidejét, tekintettel a meghozandó átfogó határozatra;
- (e) a hatóságok által tervezett forrásokat és az esetleges további forrásigényeket.

A két vagy több tagállam határain átnyúló projektek esetében az érintett tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai összehangolják menetrendjüket, és közös ütemtervet dolgoznak ki.

- 4. A projektgazda gondoskodik arról, hogy a pályázati anyag teljes és megfelelő színvonalú legyen, és a pályázat benyújtását megelőző eljárás során a lehető legkorábban kikéri róla a hatáskörrel rendelkező hatóság véleményét. A projektgazda a határidők betartása és a (3) bekezdésben meghatározott részletes ütemtervnek való megfelelés érdekében együttműködik a hatáskörrel rendelkező hatósággal.
- 5. A hatáskörrel rendelkező hatóság szükség esetén a pályázati anyag beérkezésének napjától számított egy hónapon belül kérheti a projektgazdától a hiányzó információk pótlását, ezek azonban kizárólag a részletes pályázati vázlatban meghatározott kérdésekhez kapcsolódhatnak. A teljes pályázati anyag beérkezésének napjától számított egy hónapon belül a hatáskörrel rendelkező hatóság írásban elfogadja a pályázatot. Ezt követően további információkérésre csak akkor van lehetőség, ha azt új körülmények indokolják, és arra a hatáskörrel rendelkező hatóság kielégítő magyarázatot ad.
- 6. Az átfogó határozatra előirányzott határidő lejártá esetén a hatáskörrel rendelkező hatóság az illetékes csoport elé terjeszti az engedélyezési eljárás mielőbbi lezárásához szükséges, már megtett vagy meghozandó intézkedéseket. A csoport kérheti a hatáskörrel rendelkező hatóságot, hogy rendszeresen számoljon be az e téren elért haladásról.
- 7. A fenti rendelkezésekben foglalt határidők nem érintik a nemzetközi és uniós jogból fakadó kötelezettségeket.

IV. FEJEZET – Szabályozás

12. cikk

Az energiarendszer egészére kiterjedő költség-haszon elemzés

1. Az e rendelet hatálybalépését követő egy hónapon belül a villamosenergia-piaci és a földgázpiaci ENTSO az Ügynökség és a Bizottság elé terjeszti saját, többek között a hálózati és piaci modellezésre vonatkozó és a II. melléklet 1. pontja a–d) alpontjában és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek esetében az energiarendszer egészére kiterjedő, uniós szinten harmonizált költség-haszon elemzés alapjául szolgáló módszertanát. Ezt a módszertant a V. mellékletben megállapított elvekkel összhangban kell kidolgozni.
2. Az Ügynökség a módszertan kézhezvételének napjától számított három hónapon belül és az érdekelt feleket képviselő szervezetekkel folytatott hivatalos konzultációt követően véleményt terjeszt a Bizottság elé a módszertanról.
3. Az Ügynökség véleményének kézhezvételétől számított három hónapon belül a Bizottság is elkészíti a módszertannal kapcsolatos véleményét.
4. A villamosenergia-piaci és a gázpiaci ENTSO a bizottsági vélemény kézhezvételének napjától számított egy hónapon belül a véleménynek megfelelően módosítja módszertanát és benyújtja jóváhagyásra a Bizottsághoz.
5. A villamosenergia-piaci ENTSO és a földgázpiaci ENTSO a bizottsági jóváhagyástól számított két héten belül közzéteszi a módszertant saját internetes oldalán. Az V. melléklet 1. pontja szerinti megfelelő beviteli adathalmazokat és egyéb releváns hálózati, energiaáramlási és piaci adatokat kérésre kellően pontos formában átadják a Bizottságnak és az Ügynökségnek a nemzeti jogszabályokkal és az alkalmazandó titoktartási megállapodásokkal összhangban. Az adatoknak az adatkérés időpontjában érvényesnek kell lenniük. A Bizottság és az Ügynökség gondoskodik arról, hogy ők maguk vagy bármely fél, aki ezen adatok alapján elemzéseket végez számukra, bizalmasan kezelje az említett adathalmazt.
6. A módszertant az (1)–(5) bekezdésben ismertetett eljárás szerint rendszeresen aktualizálni és tökéletesíteni kell. Az Ügynökség, a valamennyi érdekelt képviselői szervezetével és a Bizottsággal folytatott hivatalos konzultációt követően, megfelelő indokolás és időterv alapján kérheti, hogy a módszertant ilyen módon aktualizálják és tökéletesítsék.
7. A 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet 8. cikke értelmében a módszertant minden, a villamosenergia-piaci vagy a földgázpiaci ENTSO-k által ezt követően kidolgozott tízéves villamosenergia- vagy földgázhálózat-fejlesztési tervben alkalmazni kell.
8. A villamosenergia-piaci és a földgázpiaci ENTSO 2016. december 31-ig közösen a Bizottság és az Ügynökség elé terjeszt egy közös villamosenergia- és földgázhálózati és -piaci modellt, amely egyaránt magában foglalja a villamosenergia-átvitelt és a földgázszállítást, illetve -tárolást, amely az I. mellékletben megjelölt kiemelt

folyosókra és területekre terjed ki, és amely az V. mellékletben foglalt alapelvek szerint került kidolgozásra. Miután a Bizottság a (2)–(4) bekezdésben ismertetett eljárás szerint jóváhagyta a modellt, a modellt beillesztik a módszertanba.

13. cikk

Határokon átnyúló hatással bíró beruházások engedélyezése

1. A II. melléklet 1. pontja a–d) alpontjában és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek beruházási költségeit azon tagállam(ok) szállítási/átvitelirendszer-üzemeltetője (üzemeltetői) viseli(k), amelyekben a projekt nettó hatása kedvező, és azokat a hálózat-hozzáférési díjakon keresztül a rendszerhasználókkal megfizettetik.

E cikk rendelkezéseit a 2009/73/EK irányelv 36. cikke és a 714/2009/EK rendelet 17. cikke értelmében mentességet élvező közös érdekű projektek esetében nem kell alkalmazni.

2. A nemzeti szabályozó hatóságok a tarifák megállapításakor vagy jóváhagyásakor a 2009/72/EK irányelv 37. cikke (1) bekezdésének a) pontja és a 2009/73/EK irányelv 41. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében figyelembe veszik a szállítási/átvitelirendszer-üzemeltetőnél vagy más projektgazdánál a beruházásnak és a (3) bekezdés szerinti megfelelően alátámasztott költségek határokon átnyúló elosztásának az eredményeképpen felmerülő tényleges költségeket, amennyiben az ilyen költségek megfelelnek egy hatékony és szerkezetileg összehasonlítható rendszerüzemeltető költségeinek.
3. Az érintett szállítási/átvitelirendszer-üzemeltetők közötti kölcsönös megállapodás alapján végrehajtott, közös érdekű projektekre irányuló beruházások sérelme nélkül a nemzeti szabályozó hatóságok a közös érdekű projektekre vagy projektsomagokra vonatkozó beruházásokat közösen hagyják jóvá, és közösen határoznak a közös érdekű projektekhez kapcsolódó költségek határokon átnyúló elosztásáról, valamint a beruházási költségek átviteli tarifákba történő beépítéséről.
4. A II. melléklet 1. pontjának a–d) alpontjában és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek projektgazdája (projektgazdái) valamennyi érintett nemzeti szabályozó hatóságot rendszeresen tájékoztat(nak) az adott projekt előrehaladásáról és az ehhez kapcsolódóan meghatározott költségekről és hatásokról. Amint egy, a 3. cikk értelmében kiválasztott és a II. melléklet 1. pontjának a–d) alpontjában és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projekt megvalósítása kellően előrehaladt, a projektgazda határokon átnyúló költségelosztást is magában foglaló beruházási kérelmet nyújt be az érintett nemzeti szabályozó hatósághoz, amelyhez mellékeli:
 - (a) a 12. cikknek megfelelően kidolgozott módszertanon alapuló költség-haszon elemzést;
 - (b) a projekt pénzügyi megvalósíthatóságát értékelő üzleti tervet, amely tartalmazza a választott finanszírozási megoldást, illetve az I. melléklet 2. pontjában említett kategóriába tartozó közös érdekű projektek esetében a piaci vizsgálat eredményeit is.

Ha a projektért több üzemeltető vagy beruházó közösen felel, akkor közös kérelmet nyújtanak be.

A közös érdekű projektek első uniós szintű listáján szereplő projektek esetében a projektgazdák 2013. szeptember 30-ig nyújthatják be kérelmüket.

A nemzeti szabályozó hatóságok tájékoztatásul minden egyes beruházási kérelem egy példányát haladéktalanul eljuttatják az Ügynökségnek a beérkezést követően.

A nemzeti szabályozó hatóságok és az Ügynökség megőrzi az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát.

5. Az érintett nemzeti szabályozó hatóságokhoz legutoljára benyújtott kérelem időpontjától számított hat hónapon belül a nemzeti szabályozó hatóságok az érintett projektgazdákkal folytatott konzultációt követően közös határozatot hoznak a javasolt projekttel kapcsolatban az egyes szállítási/átvitelrendszer-üzemeltetők által viselendő beruházási költségek elosztásáról, valamint ezeknek a hálózati tarifákba való beépítéséről. A nemzeti szabályozó hatóságok dönthetnek úgy, hogy csak a költségek egy részét osztják el, illetve hogy a költségeket egy közös érdekű projektsomag több projektje között osztják fel.

A költségek határokon átnyúló elosztásáról szóló döntés során figyelembe kell venni az érintett tagállamokban megvalósított projekt(ek) gazdasági, társadalmi és környezeti költségeit és hasznát, valamint a pénzügyi támogatásra való esetleges rászorultságot.

A nemzeti szabályozó hatóságok – az adott elosztási határozatra vonatkozó összes információval együtt – haladéktalanul értesítik az Ügynökséget a döntésről. A tájékoztatás különösen azokat a részletes indokokat tartalmazza, amelyek alapján a költségeket a tagállamok között elosztották, többek között:

- (a) az egyes érintett tagállamokra gyakorolt meghatározott hatások, egyebek között a hálózati tarifákat érintő hatások értékelése;
- (b) a (4) cikk b) pontjában említett üzleti terv értékelése;
- (c) a projekt eredményeképpen várható regionális vagy uniós szintű pozitív externáliák;
- (d) az érintett projektgazdával (projektgazdákkal) folytatott konzultáció eredménye.

Az elosztási határozatot ki kell hirdetni.

6. Amennyiben az érintett nemzeti szabályozó hatóságok a hozzájuk legutoljára benyújtott kérelem kézhezvételének napjától számított hat hónapon belül nem jutnak megállapodásra a beruházási kérelemről, haladéktalanul tájékoztatják az Ügynökséget.

Ebben az esetben, illetve az érintett nemzeti szabályozó hatóságok közös kérésére az Ügynökség az ügy hozzá történő továbbítását követő három hónapon belül meghozza a beruházási kérelemre vonatkozó határozatot, ideértve a (4) bekezdésben említett

határokon átnyúló költségelosztást, valamint a beruházási költségek tarifákba történő beépítésének módját is.

Az Ügynökség a határozat meghozatala előtt konzultál az érintett nemzeti szabályozó hatóságokkal és a projektgazdával (projektgazdákkal). A második albekezdésben szereplő három hónapos időszak további két hónappal meghosszabbítható, ha az Ügynökség további információkat kér. Ez a további időszak a hiánytalan információk kézhezvételét követő napon kezdődik.

Az elosztási határozatot ki kell hirdetni.

7. Az Ügynökség a meghozott határozatok egy példányát – minden, az egyes határozatok szempontjából lényeges információval együtt – haladéktalanul megküldi a Bizottságnak. Az információk összesítve is benyújthatók. A Bizottság az üzleti szempontból érzékeny információt bizalmasan kezeli.
8. A költségelosztás nem érinti a szállítási/átvitelrendszer-üzemeltetők azon jogát, hogy a 2009/72/EK és a 2009/73/EK irányelv 32. cikkével, valamint a 714/2009/EK rendelet 14. cikkével és a 715/2009/EK rendelet 13. cikkével összhangban alkalmazzák, illetve a nemzeti szabályozó hatóságok azon jogát, hogy ezen cikkek alapján jóváhagyják a hálózati hozzáférési díjakat.

14. cikk **Ösztönzők**

1. Amennyiben egy projektgazda egy, a II. melléklet 1. és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projekttel – a vízszivattyúval működtetett villamosenergia-tárolási projektek kivételével – a vele összehasonlítható infrastrukturális projektekhez kapcsolódó rendes kockázatoknál nagyobb fejlesztési, kivitelezési, üzemeltetési vagy karbantartási kockázatot vállal, és amennyiben e kockázatok nem tartoznak a 2009/73/EK irányelv 36. cikkében és a 714/2009/EK rendelet 17. cikkében foglalt mentesség hatálya alá, a nemzeti szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a 2009/72/EK irányelv 37. cikkének (8) bekezdése, a 2009/73/EK irányelv 41. cikkének (8) bekezdése, a 714/2009/EK rendelet 14. cikkének és a 715/2009/EK rendelet 13. cikkének az alkalmazásakor ezekhez a projektekhez megfelelő ösztönzőket nyújtsanak.
2. A nemzeti szabályozó hatóságok ilyen ösztönzők biztosítására vonatkozó határozatát a 12. cikk értelmében kidolgozott módszertan alkalmazásával készített költség-haszon elemzés eredményeire, és különösen a projekt által eredményezett regionális vagy uniós szintű pozitív externáliákra kell alapozni. A nemzeti szabályozó hatóságoknak ezenkívül elemezniük kell a projektgazda (projektgazdák) által vállalt konkrét kockázatokat, a meghozott kockázatsökkentési intézkedéseket, valamint a kapott kockázati profil indokoltságát, amely utóbbit a projektnek az alacsonyabb kockázattal járó alternatív megoldáshoz viszonyított kedvező nettó hatása támasztja alá. Támogatható kockázatok többek között az új, tengeri és szárazföldi szállítási/átviteli technológiákhoz és a költségek nem megfelelő megtérüléséhez kapcsolódó kockázatok, valamint a fejlesztési kockázatok.

3. A határozatban biztosított ösztönzőnek figyelembe kell vennie a felmerült kockázat sajátos jellegét, és tartalmaznia kell a következőket:
 - (a) az előzetes beruházásra vonatkozó szabályokat; vagy
 - (b) a projekt bevezetése előtt ténylegesen felmerülő költségek elismerésére vonatkozó szabályokat; vagy
 - (c) a projekthez köthető tőkeberuházás további megtérülésének biztosítására vonatkozó szabályokat; vagy
 - (d) valamennyi egyéb, szükségesnek és helyénvalónak tekinthető intézkedést.
4. Az Ügynökség a 713/2009/EK rendelet 7. cikkének (2) bekezdésével összhangban 2013. december 31-ig iránymutatást tesz közzé:
 - (a) az (1) bekezdésben említett ösztönzőkkel kapcsolatban, a nemzeti szabályozó hatóságok bevált gyakorlatait alkalmazva viszonyítási alapként;
 - (b) a villamosenergia-átviteli és gázszállítási projektekre irányuló beruházásokkal járó fokozott kockázatok értékelésére szolgáló közös módszertanra vonatkozóan.
5. 2013. július 31-ig minden nemzeti szabályozó hatóság közzéteszi módszertanát és azokat a kritériumokat, amelyeket az egyes villamosenergia-átviteli és gázszállítási projektekre irányuló beruházások és a velük kapcsolatosan felmerülő súlyosabb kockázatok értékeléséhez, valamint a hálózati tarifák megállapításához alkalmaz.
6. A Bizottság a 714/2009/EK rendelet 18. cikkének (1)–(3) bekezdésével, valamint a 715/2009/EK rendelet 23. cikkének (1) bekezdésével összhangban iránymutatásokat adhat ki az ebben a cikkben meghatározott ösztönzőkkel kapcsolatban.

V. FEJEZET – Finanszírozás

15. cikk

Uniók pénzügyi támogatásra jogosult projektek

1. A II. melléklet 1., 2. és 4. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek [az európai összekapcsolódási eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet] rendelkezéseinek értelmében tanulmányokhoz nyújtott támogatások és pénzügyi eszközök formájában nyújtott uniós pénzügyi támogatásra jogosultak.
2. A II. melléklet 1. pontjának a–d) alpontjában és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek – a vízszivattyúval működtetett villamosenergia-tárolási projektek kivételével – [az európai összekapcsolódási eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet] rendelkezéseinek értelmében szintén jogosultak kivitelezési munkákhoz nyújtott támogatások formájában biztosított uniós

pénzügyi támogatásra, ha az 5. cikk (6) bekezdésének b) pontjában szereplő eljárás szerint hajtják végre őket, illetve ha teljesítik a következő kritériumokat:

- (a) a projektre vonatkozó, a 13. cikk (4) bekezdésének a) pontja szerinti költség-haszon elemzés olyan jelentős pozitív externáliák meglétét támasztja alá, mint az ellátás biztonsága, a szolidaritás vagy az innováció; és
 - (b) a projekt az üzleti terv és más, elsősorban a potenciális befektetők vagy hitelezők által végzett értékelések szerint gazdaságilag nem életképes. A projekt gazdasági életképességének vizsgálatakor figyelembe veszik az ösztönzőkre vonatkozó határozatot és annak a 14. cikk (3) bekezdésében említett indokolását; és
 - (c) a 13. cikk értelmében határokon átnyúló költségelosztásról szóló határozatot hoztak a projekttel kapcsolatban, illetve a 2009/73/EK irányelv 36. cikkében és a 714/2009/EK rendelet 17. cikkében foglalt mentességet élvező projektek esetében a hatáskörrel rendelkező nemzeti szabályozó hatóságok és az Ügynökség véleményt készített a projekt gazdasági életképességéről.
3. A II. melléklet 1. pontjának e) alpontjában és 4. pontjában említett kategóriákba tartozó közös érdekű projektek [az európai összekapcsolódási eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet] rendelkezéseinek értelmében szintén jogosultak kivitelezési munkákhoz nyújtott támogatások formájában biztosított uniós pénzügyi támogatásra, ha az érintett projektgazdák egyértelműen bizonyítani tudják, hogy a projekt jelentős pozitív externáliákat eredményez, és gazdaságilag nem életképes.

VI. FEJEZET – Záró rendelkezések

16. cikk

Jelentés és értékelés

A Bizottság legkésőbb 2017-ig jelentést tesz közzé a közös érdekű projektek végrehajtásáról. A jelentésnek értékelést kell tartalmaznia a következőkről:

- (a) a 3. cikk értelmében kiválasztott közös érdekű projektek fejlesztése, kivitelezése és üzembe helyezése terén elért haladást, valamint adott esetben a végrehajtási késedelmeket és más felmerült nehézségeket;
- (b) az Unió által [az európai összekapcsolódási eszköz létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet] rendelkezései értelmében a közös érdekű projektekre lekötött és kifizetett pénzeszközöknek a támogatott közös érdekű projektek összértékéhez viszonyított arányát;
- (c) a villamosenergia- és gázszektorban a tagállamok közötti összekapcsolódás szintjének alakulását és az energiaárak ehhez kapcsolódó változásait, valamint a hálózati rendszerhibák előfordulásának számát, azok okait és gazdasági költségeit;

- (d) az engedélyezéssel és nyilvános konzultációval kapcsolatban:
- a közös érdekű projektekkel kapcsolatos engedélyezési eljárások összes átlagos és összes leghosszabb időtartamát az engedélyezési eljárás valamennyi szakaszát beleértve, összevetve a 11. cikk (3) bekezdésében felsorolt, kezdeti főbb elérendő eredmények ütemtervével;
 - a közös érdekű projektekkel szembeni ellenállás mértéke (nevezetesen a nyilvános konzultáció során készült írásbeli tiltakozások száma, jogorvoslati eljárások száma);
- (e) a szabályozással kapcsolatban:
- azon közös érdekű projektek száma, amelyekre vonatkozóan a 13. cikk értelmében határokon átnyúló költségelosztásról szóló határozatot hoztak;
 - a 14. cikk értelmében egyedi ösztönzőkben részesült közös érdekű projektek száma és típusa.

17. cikk

Tájékoztatás és nyilvánosság

A Bizottság a közvélemény számára könnyen hozzáférhető infrastrukturális átláthatósági platformot hoz létre. Ennek az alábbi információkat kell tartalmaznia:

- (a) az egyes közös érdekű projektekre vonatkozó általános, rendszeresen naprakésszé tett információk, többek között földrajzi adatok;
- (b) az egyes közös érdekű projektekre vonatkozó végrehajtási tervek;
- (c) a 12. cikk értelmében kidolgozott módszertan alkalmazásával készített költség-haszon elemzés főbb eredményei az érintett közös érdekű projektekkel kapcsolatban, az üzleti szempontból érzékeny adatok kivételével.

18. cikk

Átmeneti rendelkezések

Ez a rendelet nem érinti a Bizottság által az 1364/2006/EK határozat I.–III. mellékletében szereplő projektekre, illetve az 1083/2006/EK tanácsi rendeletben³¹ az alkalmazandó TEN-E kiadási kategóriák szerint meghatározott célértékek elérése érdekében a 680/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet³² értelmében kiírt pályázatok alapján odaítélt pénzügyi támogatások nyújtását, folyamatos biztosítását vagy módosítását.

³¹ HL L 210., 2006.7.31., 25. o.

³² HL L 162., 2007.6.22., 1. o.

19. cikk
Hatályon kívül helyezés

Az 1364/2006/EK határozat 2014. január 1-jével hatályát veszti. Ez a rendelet az 1364/2006/EK határozat I. és III. mellékletében szereplő projektek tekintetében nem keletkeztet jogokat.

20. cikk
Hatályba lépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2013. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

I. MELLÉKLET

ENERGIAINFRASTRUKTÚRA-PRIORITÁSNAK MINŐSÜLŐ FOLYOSÓK ÉS TERÜLETEK

Ezt a rendeletet a következő transzeurópai energiaiinfrastruktúra-prioritásnak minősülő folyosókra és területekre kell alkalmazni:

1. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ VILLAMOSENERGIA-FOLYOSÓK

- (1) *Északi-tengeri szélerőmű-hálózat (NSOG):* integrált tengeri villamosenergia-hálózat az Északi-tengeren, az Ír-tengeren, a La Manche-csatornán, a Balti-tengeren és a szomszédos vizeken, amelynek célja a megújuló tengeri szélenergia-forrásokból előállított villamos energia fogyasztói és tárolóközpontokba történő szállítása, valamint a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelem növelése.

Érintett tagállamok: Belgium, Dánia, az Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Németország, Svédország.

- (2) *Észak-déli irányú villamosenergia-hálózati összekapcsolódások Délnyugat-Európában:* a régió tagállamai közötti és földközi-tengeri harmadik országokkal létesített hálózati összekapcsolódások, elsősorban a megújuló forrásból származó energia integrálására.

Érintett tagállamok: Belgium, az Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország.

- (3) *Észak-déli irányú villamosenergia-hálózati összekapcsolódások Közép-Kelet- és Délkelet-Európában:* észak-déli és kelet-nyugati irányú összekapcsolódások és belső vezetékek, amelyek célja a belső piac teljes körű megvalósítása és a megújuló forrásból származó energiatermelés integrálása.

Érintett tagállamok: Ausztria, Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Görögország, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Románia, Szlovákia, Szlovénia.

- (4) *A balti energiapiacok összekapcsolási terve a villamos energia területén (BEMIP – villamos energia):* a balti régió tagállamai közötti összekapcsolódások és a belső hálózati infrastruktúrák megfelelő megerősítése a balti államok elszigeteltségének megszüntetése és a régió piaci integrációjának előmozdítása céljából.

Érintett tagállamok: Dánia, Észtország, Finnország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Németország, Svédország.

2. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ FÖLDGÁZFOLYOSÓK

- (5) *Észak-déli irányú gázhálózati összekapcsolódások Nyugat-Európában:* észak-déli irányú gázáramlást lehetővé tevő rendszerösszekötő kapacitások Nyugat-Európában

az ellátási útvonalak további diverzifikálása és a rövid távú gázkitárolási kapacitás növelése érdekében.

Érintett tagállamok: Belgium, az Egyesült Királyság, Franciaország, Hollandia, Írország, Luxemburg, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország.

- (6) *Észak-déli irányú gázhálózati összekapcsolódások Közép-Kelet- és Délkelet-Európában*: regionális gázhálózati összeköttetések a balti-tengeri régió, az Adriai- és az Égei-, valamint a Fekete-tenger között, elsősorban a még diverzifikáltabb és biztonságosabb gázellátás érdekében.

Érintett tagállamok: Ausztria, Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Görögország, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Románia, Szlovákia, Szlovénia.

- (7) *Déli gázfolyosó (SGC)*: gáz szállítása a Kaszpi-medencéből, Közép-Ázsiából, a Közel-Keletről és a Földközi-tenger medencéjének keleti részéből az Unióba a diverzifikáltabb gázellátás érdekében.

Érintett tagállamok: Ausztria, Bulgária, Ciprus, a Cseh Köztársaság, Görögország, Franciaország, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Románia, Szlovákia, Szlovénia.

- (8) *A balti energiapiacok összekapcsolási terve a gázenergia területén (BEMIP – gázenergia)*: az infrastruktúra célja a három balti állam és Finnország elszigeteltségének, valamint egyetlen ellátási forrástól való függésének megszüntetése, és a balti-tengeri térség gázellátásának fokozottabb diverzifikálása.

Érintett tagállamok: Dánia, Észtország, Finnország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Németország, Svédország.

3. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ OLAJSZÁLLÍTÓ FOLYOSÓK

- (9) *Olajszállítási hálózati összeköttetések Közép-Kelet-Európában (OSC)*: a közép-kelet-európai olajvezeték-hálózat kölcsönös átjárhatóságát biztosítják az ellátás biztonságának javítása és a környezeti kockázatok csökkentése érdekében.

Érintett tagállamok: Ausztria, a Cseh Köztársaság, Lengyelország, Magyarország, Németország, Szlovákia.

4. KIEMELT JELENTŐSÉGŰ TEMATIKUS TERÜLETEK

- (10) *Intelligens hálózatok kiépítése*: intelligens hálózati technológiák bevezetése az Unió egész területén a villamosenergia-hálózathoz csatlakozó valamennyi felhasználó magatartásának és intézkedéseinek hatékony integrálása érdekében, különös tekintettel a megújuló vagy elosztott forrásokból származó nagy mennyiségű villamosenergia-termelésre és a fogyasztók keresletoldali válaszingtezkedéseire.

Érintett tagállamok: minden tagállam.

- (11) *Villamosenergia-szupersztrádák*: 2020-ig megvalósulnak az első villamosenergia-szupersztrádák, amelyek célja a villamosenergia-szupersztrádák Uniói szintű rendszerének kiépítése.

Érintett tagállamok: minden tagállam.

- (12) *Határokon átnyúló szén-dioxid-szállítási hálózat*: a tagállamok közötti és a szomszédos harmadik országokba vezető szén-dioxid-szállítási infrastruktúra kifejlesztése a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás fejlesztése céljából.

Érintett tagállamok: minden tagállam.

II. MELLÉKLET

AZ ENERGIAINFRASTRUKTÚRÁK KATEGÓRIÁI

Az I. mellékletben szereplő energiaiinfrastruktúra-prioritások végrehajtásához szükséges energiaiinfrastruktúra-kategóriák a következők:

(1) a villamos energia tekintetében:

- (a) a legalább 220 kV feszültségre tervezett, villamos energia átvitelére szolgáló nagyfeszültségű légvezetékek, valamint legalább 150 kV feszültség átvitelére tervezett föld alatti és tenger alatti vezetékek;
- (b) különösen villamosenergia-szupersztrádák esetében; a villamos energia nagyfeszültségű és nagyon nagy feszültségű szinten történő szállítására kialakított fizikai berendezés, amelynek célja egy vagy több tagállamban vagy harmadik országban található, nagy mennyiségű villamos energiát előállító vagy tároló létesítmények összekapcsolása az egy vagy több másik tagállamban jellemző jelentős mértékű villamosenergia-fogyasztással;
- (c) villamosenergia-tároló létesítmények villamos energia állandó vagy ideiglenes, felszíni vagy föld alatti létesítményekben vagy geológiai tárolásra alkalmas helyszíneken történő tárolására, feltéve hogy ezek közvetlenül legalább 110 kV feszültség átvitelére tervezett nagyfeszültségű vezetékekkel kapcsolódnak össze;
- (d) az a–c) pontban meghatározott rendszerek biztonságos, védett és hatékony működéséhez szükséges valamennyi felszerelés és berendezés, beleértve a minden feszültségi szinten alkalmazandó védelmi, a felügyeleti és a szabályozó rendszereket is;
- (e) valamennyi felszerelés vagy berendezés átviteli és közepes feszültségű elosztási szinten egyaránt, amelynek célja egy villamosenergia-hálózaton belül a valós idejű vagy közel valós idejű, kétirányú digitális adatátvitel, a villamosenergia-termelés, -átvitel, -elosztás és -fogyasztás interaktív és intelligens nyomon követése és kezelése, olyan hálózatot létrehozva ezáltal, amely hatékonyan integrálja a hálózathoz csatlakozó valamennyi felhasználó (termelő, fogyasztó, valamint aki mindkettő egyszerre) magatartását és intézkedéseit annak érdekében, hogy biztosítsa egy gazdaságilag hatékony, fenntartható, alacsony veszteséggel járó, magas színvonalú, ellátási biztonságot nyújtó és biztonságos villamosenergia-rendszer rendelkezésre állását.

(2) a gáz tekintetében:

- (a) olyan, a földgáz és biogáz szállítására szolgáló csővezetékek, amelyek túlnyomórészt nagynyomású csővezetékeket tartalmazó hálózathoz tartoznak, kivéve az upstream vagy a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeket;
- (b) a fent említett nagynyomású gázvezetékekhez csatlakozó föld alatti tárolólétesítmények;

- (c) cseppfolyósított földgázhoz (LNG) vagy sűrített földgázhoz (CNG) használt átvételi, tároló- és újragázosító vagy dekompressziós létesítmények;
 - (d) a rendszer biztonságos, védett és hatékony működéséhez, illetve a kétirányú kapacitás megvalósításához szükséges felszerelések és berendezések;
- (3) az olaj tekintetében:
- (a) kőolajszállításra használt csővezetékek;
 - (b) a kőolajvezetékek üzemeltetéséhez szükséges szivattyútelepek és tárolólétesítmények;
 - (c) a rendszer megfelelő, biztonságos és hatékony működéséhez szükséges felszerelések és berendezések, beleértve a védelmi, a felügyeleti és a szabályozó rendszereket, illetve a kétirányú áramlást biztosító eszközöket is;
- (4) a szén-dioxid tekintetében:
- (a) az upstream csővezeték-hálózat kivételével az antropogén eredetű szén-dioxid egynél több forrásból, például olyan ipari berendezésekből (az erőműveket is ideértve) történő szállítására használt csővezetékek, amelyek égetéssel vagy más, fosszilis vagy nem fosszilis széntartalmú összetevőket tartalmazó kémiai reakciók útján szén-dioxidot állítanak elő, a 2009/31/EK irányelv értelmében a szén-dioxid állandó geológiai tárolása céljából;
 - (b) a szén-dioxid továbbszállításához szükséges cseppfolyósításra vagy kiegyenlítő tárolásra szolgáló létesítmények; nem tartozik ide az egy adott geológiai formáción belül a CO₂-nak a 2009/31/EK irányelv szerinti állandó geológiai tárolására használt infrastruktúra, illetve az ehhez kapcsolódó felszíni és besajtoló berendezések;
 - (c) bármely, a rendszer megfelelő, biztonságos és hatékony működéséhez szükséges felszerelés vagy berendezés, ideértve a védelmi, felügyeleti vagy szabályozó rendszereket is.

III. MELLÉKLET

A KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEK REGIONÁLIS SZINTŰ MEGHATÁROZÁSA

1. A REGIONÁLIS CSOPORTOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

- (1) A II. melléklet 1. pontjában említett kategóriákba tartozó villamosenergia-projektek esetében az egyes csoportok tagjai a tagállamok képviselői, a nemzeti szabályozó hatóságok, az átvitelrendszer-üzemeltetők, akik a 2009/72/EK irányelv 6. cikke és a 714/2009/EK rendelet 12. cikke értelmében a regionális szintű együttműködési kötelezettségüket teljesítik, valamint az I. mellékletben felsorolt egyes alkalmazandó prioritások által érintett projektgazdák, illetve a Bizottság, az Ügynökség és a villamosenergia-piaci ENTSO.

A II. melléklet 2. pontjában említett kategóriákba tartozó földgázprojektek esetében az egyes csoportok tagjai a tagállamok képviselői, a nemzeti szabályozó hatóságok, a szállításrendszer-üzemeltetők, akik a 2009/73/EK irányelv 7. cikke és a 715/2009/EK rendelet 12. cikke értelmében a regionális szintű együttműködési kötelezettségüket teljesítik, valamint az I. mellékletben felsorolt egyes alkalmazandó prioritások által érintett projektgazdák, illetve a Bizottság, az Ügynökség és a földgázpiaci ENTSO.

A II. melléklet 3. és 4. pontjában említett kategóriákba tartozó olaj- és szén-dioxid-szállítási projektek esetében az egyes csoportok tagjai a tagállamokat képviselő felek, az I. mellékletben felsorolt egyes vonatkozó prioritások által érintett projektgazdák és a Bizottság képviselői.

- (2) Az egyes csoportok munkamegosztásukat a 2009/72/EK irányelv 6. cikkében, a 2009/73/EK irányelv 7. cikkében, a 714/2009/EK rendelet 12. cikkében és a 715/2009/EK rendelet 12. cikkében előírt regionális együttműködési erőfeszítések szellemével, valamint más meglévő regionális együttműködési struktúrákkal összhangban szervezik.
- (3) Az egyes csoportok – ha erre az I. mellékletben szereplő alkalmazandó prioritás végrehajtásához szükség van – a nemzeti közigazgatási szervek, a szabályozó hatóságok, a projektgazdák és a szállítási/átvitelrendszer-üzemeltetők képviselőit kéri fel az Unió tagjelölt és potenciális tagjelölt országaiból, az Európai Gazdasági Térség és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás tagországaiból, az Energiaközösség intézményeinek és szerveinek képviselőitől, az európai szomszédságpolitikába bevont országokból, valamint olyan országokból, amelyekkel az Unió egyedi energiaügyi együttműködést alakított ki.
- (4) Az egyes csoportoknak egyeztetniük kell a különböző érdekelt felekkel, többek között az energiatermelőket, az elosztórendszer-üzemeltetőket, az elosztókat és a fogyasztókat képviselő szervezetekkel, valamint az 5. cikk (2) bekezdésében meghatározott feladatok tekintetében a környezetvédelmi szervezetekkel. A csoport, amennyiben ez a feladatai ellátásához szükséges, meghallgatásokat vagy konzultációkat szervezhet.

2. A REGIONÁLIS SZINTŰ MEGHATÁROZÁSI FOLYAMAT

- (1) A projektgazdák közös érdekű projektként történő kiválasztásra irányuló pályázatot nyújtanak be az egyes csoportok tagjaihoz, amely tartalmazza a projekt(ek)nek az I. mellékletben felsorolt prioritások végrehajtásához való hozzájárulásuk és a 6. cikkben meghatározott alkalmazandó kritériumok teljesítése tekintetében történő értékelését, illetve minden további, a projekt értékelése szempontjából fontos információt.
- (2) A címzettek az üzleti szempontból érzékeny információt bizalmasan kezelik.
- (3) A II. melléklet 1. pontjának a–d) alpontjában említett kategóriákba tartozó villamosenergia-átviteli és -tárolási projektjavaslatokat feltüntetik a 714/2009/EK rendelet 8. cikke értelmében a villamosenergia-piaci ENTSO által kidolgozott, legújabb rendelkezésre álló tízéves villamosenergiahálózat-fejlesztési tervben.
- (4) A közös érdekű projektek 2013. augusztus 1-je után elfogadott uniós szintű listái esetében a II. melléklet 2. pontjában említett kategóriákba tartozó földgázszállítási és -tárolási projektjavaslatokat feltüntetik a 715/2009/EK rendelet 8. cikke értelmében a földgázpiaci ENTSO által kidolgozott, legújabb rendelkezésre álló tízéves földgázhálózat-fejlesztési tervben.
- (5) A II. melléklet 4. pontjában említett kategóriába tartozó szén-dioxid-szállítási projektjavaslatokat egy kettőnél több tagállam által kidolgozott, határokon átnyúló szén-dioxid-szállítási és -tárolási infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó terv részeként kell benyújtani. A tervet az érintett tagállamok vagy az általuk közvetlenül kijelölt jogalanyok nyújtják be a Bizottsághoz.
- (6) A II. melléklet 1. pontjának a)–d) alpontjában és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó villamosenergia- és gázipari projektjavaslatok értékelésekor az egyes csoportok – a 4. pontban foglalt rendelkezések sérelme nélkül – figyelembe veszik a II. melléklet 1. pontja a)–d) alpontjában és 2. pontjában említett kategóriákba tartozó villamosenergia- és gázipari projektjavaslatokkal kapcsolatban a 12. cikk (7) bekezdésének rendelkezéseivel összhangban elkészített és a – 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet 8. cikke értelmében a villamosenergia-piaci és a földgázpiaci ENTSO által kidolgozott – legújabb rendelkezésre álló tízéves villamosenergia-, illetve földgázhálózat-fejlesztési tervben szereplő elemzést.

IV. MELLÉKLET

A KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEKRE VONATKOZÓ KRITÉRIUMOKHOZ KAPCSOLÓDÓ SZABÁLYOK ÉS MUTATÓK

- (1) A jelentős határokon átnyúló hatással bíró projekt olyan, bármelyik tagállam területén található projekt, amely megfelel az alábbi feltételeknek:
- (a) A villamosenergia-átvitel tekintetében a projekt az üzembe helyezése előtti helyzettel összehasonlítva legalább 500 MW-tal módosítja a nettó átviteli kapacitást az adott tagállam egy vagy több más tagállammal közös határán, vagy ugyanazon átviteli folyosó bármely egyéb releváns keresztmetszeti pontján;
 - (b) A villamosenergia-tárolás tekintetében a projekt legalább 500 GWh nettó éves villamosenergia-termelést lehetővé tevő tárolókapacitást biztosít;
 - (c) A gázszállítás tekintetében a projekt kétirányú áramlási kapacitás kialakítását célzó beruházás, vagy a projekt üzembe helyezését megelőző helyzethez képest legalább 10 %-kal módosítja az érintett tagállam határán (határain) átnyúló gázszállítási képességet;
 - (d) A gáztárolás vagy a cseppfolyósított/sűrített földgáz esetében a projekt célja közvetlenül vagy közvetve legalább két tagállam ellátása, illetve a 994/2010/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdésével összhangban az infrastruktúra-előírás (N-1 szabály) regionális szintű teljesítése.
 - (e) Az intelligens hálózatok esetében a projektet legalább 10 kV feszültségre tervezett nagyfeszültségű és közepes feszültségű felszerelésekhez és berendezésekhez alakítják ki. Legalább két tagállam átviteli- és elosztórendszer-üzemeltetőit, és ezáltal összesen legalább 100 000 felhasználót foglal magában, akik vagy amelyek egy fogyasztási területen belül legalább évi 300 GW-nak megfelelő villamos energiát állítanak elő és/vagy fogyasztanak, és e villamos energia legalább 20 %-a továbbításra nem alkalmas forrásokból származik.
- (2) A II. melléklet 1. pontjának a–d) alpontjában említett kategóriákba tartozó projekteket illetően a 4. cikkben felsorolt kritériumok mérése a következőképpen történik:
- (a) A piaci integrációt, a versenyt és a rendszer rugalmasságát a legújabb rendelkezésre álló tízéves villamosenergiahálózat-fejlesztési tervben szereplő elemzéssel összhangban mérik, különösen az alábbiak révén:
 - a határokon átnyúló projektek esetében a mindkét áramlási irányban mért hálózati átviteli kapacitásra gyakorolt hatás kiszámítása, a továbbított áram mennyiségében (MW) mérve, illetve a jelentős határokon átnyúló hatással bíró projektek esetében az érintett tagállamok közötti és az érintett tagállamok és harmadik országok közötti határ menti vagy az érintett tagállamokon belüli hálózati átviteli kapacitásra, valamint az

érintett tagállamokban a kereslet és a kínálat közötti egyensúlyra és a hálózati műveletekre gyakorolt hatás kiszámítása;

- az V. melléklet 10. pontja szerinti vizsgált területen egy adott projekt által különböző forgatókönyvek esetén az energiarendszer egészére vetített előállítási és átviteli költségek és a piaci árak változása tekintetében eredményezett hatások felmérése, különös tekintettel a bekapcsolási sorrendben bekövetkező változásokra.
- (b) A megújuló forrásokból előállított energia főbb fogyasztói központokhoz és tárolóhelyekhez történő átvitelét a legújabb rendelkezésre álló tízéves villamosenergiahálózat-fejlesztési tervben szereplő elemzéssel összhangban mérik, különösen az alábbiak révén:
- a villamosenergia-átvitel tekintetében a projektnek köszönhetően bekapcsolt és továbbított, megújuló forrásból származó energiatermelési kapacitás becsült mennyiségének kiszámítása (technológiák szerint, MW-ban) az adott tagállamnak a 2009/28/EK irányelv 4. cikke szerinti, a megújuló energiaforrásokra vonatkozó nemzeti cselekvési tervében 2020-ig megvalósítandó, az ilyen típusú megújuló energiaforrásokból származó összes energiatermelési kapacitás mennyiségéhez viszonyítva;
 - a villamosenergia-tárolás tekintetében a projekt által biztosított új kapacitás összehasonlítása a IV. melléklet 10. pontja szerinti vizsgált területen az ugyanazon tárolási technológiához kapcsolódó összes meglévő kapacitással.
- (c) A kölcsönös átjárhatóságot és a rendszer biztonságos működését a legújabb rendelkezésre álló tízéves villamosenergiahálózat-fejlesztési tervben szereplő elemzéssel összhangban mérik, elsősorban olyan módon, hogy felmérik, milyen hatást gyakorol egy adott projekt az V. melléklet 10. pontja szerinti vizsgált területen a várható beviteli veszteségre, az előállítás és az átvitel meghatározott beviteli időszakok egy csoportjára vonatkozó megfelelése tekintetében, figyelembe véve az éghajlati eredetű szélsőséges időjárási jelenségekben várható változásokat és azoknak az infrastruktúra tűrőképességére gyakorolt hatását.

E mutatók kiszámításakor figyelembe veszik a projekt műszaki élettartamára vonatkozó összes kiadást.

- (3) A II. melléklet 2. pontjában említett kategóriákba tartozó projekteket illetően a 4. cikkben felsorolt kritériumok mérése a következőképpen történik:
- (a) A piaci integráció és a kölcsönös átjárhatóság méréséhez kiszámítják, mekkora hozzáadott értéket képvisel a projekt a piaci területek integrációja és az árkonvergencia, valamint a rendszer átfogó rugalmassága szempontjából, ideértve a különböző forgatókönyvek keretében kínált kétirányú áramlási kapacitás szintjét is.
 - (b) A verseny méréséhez a diverzifikáció szolgál alapul, ideértve a belföldi ellátási forrásokhoz való hozzáférés megkönnyítését, majd ilyen sorrendben

figyelembe véve az ellátási források, ellátást biztosító partnerek és útvonalak diverzifikáltságát, valamint az új kapacitás által az V. melléklet 10. pontja szerinti vizsgált területre vonatkozóan a kapacitás szintjén kiszámított HHI-indexre gyakorolt hatást.

- (c) A gázellátás biztonságának mérésekor azt számítják ki, milyen hozzáadott értéket képvisel a projekt a rendszer rövid és hosszú távú tűrőképessége és a különböző forgatókönyvek szerinti ellátási zavarok kezelésére alkalmas maradványrugalmasság növelése szempontjából, valamint kiszámítják, mekkora többletkapacitást biztosít a projekt a regionális szintű infrastruktúra-előíráshoz (N-1 szabály) viszonyítva, a 994/2010/EU rendelet 6. cikkének (3) bekezdésével összhangban.
 - (d) A fenntarthatóságot a projekt által a kibocsátáscsökkentéshez, valamint a megújuló forrásból származó kisegítő energiatermelés támogatásához vagy a villamos áram gázzá történő átalakításához és a biogázszállításához való hozzájárulásként mérik, figyelembe véve az éghajlati viszonyok várható változásait.
- (4) A II. melléklet 1. pontjának e) alpontjában említett kategóriába tartozó projekteket illetően a 4. cikkben felsorolt funkciók értékelése a következő kritériumok alapján történik:
- (a) A fenntarthatóság szintje: ezt a kritériumot az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésének, valamint a villamosenergia-hálózati infrastruktúra környezeti hatásának értékelésével mérik.
 - (b) Az átviteli és elosztóhálózatok azon képessége, hogy a felhasználókat összekapcsolják és közöttük a villamos energiát két irányban szállítsák: e kritérium méréséhez becsléssel megállapítják az elosztott energiaforrások elosztóhálózatokon belüli beépített kapacitását, a villamos energia azon legnagyobb megengedett beszajtolható mennyiségét, amely nem jár a túlterhelés kockázatával az átviteli hálózatokban, valamint a túlterhelések kockázata vagy biztonsági kockázatok miatt a megújuló forrásokból ki nem nyert energia mennyiségét.
 - (c) Hálózati összekapcsoltság és hozzáférés a rendszerhasználók valamennyi csoportja számára: e kritérium méréséhez értékelik az energiatermelőkre, a felhasználókra és a két tevékenységet együttesen végzőkre vonatkozó díjak és tarifák kiszámításához bevezetett módszereket, valamint e díjak és tarifák szerkezetét, illetve a hálózaton belüli villamos energia dinamikus kiegyensúlyozását lehetővé tevő működési rugalmasságot.
 - (d) Az ellátás biztonsága és színvonala: e kritérium értékeléséhez meg kell vizsgálni a biztosan rendelkezésre álló termelési kapacitás és a csúcsigény közötti arányt, a megújuló forrásokból előállított villamos energia részesedését, a villamosenergia-rendszer stabilitását, az ellátási zavarok időtartamát és gyakoriságát fogyasztónként, ideértve az időjárás okozta zavarokat is, valamint a feszültség minősége szerinti teljesítményt.

- (e) A villamosenergia-ellátás és a hálózati üzemeltetés hatékonysága és a szolgáltatás minősége: ezt a kritériumot becslés szerint mérik olyan módon, hogy megvizsgálják az átviteli és elosztóhálózatokon belüli veszteség szintjét, egy adott időszakon belül a villamos energia iránti legalacsonyabb és legmagasabb kereslet arányát, a villamosenergia-piacokon és az energiahatékonysági intézkedésekben való keresletoldali részvételt, a villamosenergia-hálózat összetevőinek százalékos hasznosítását (azaz az átlagos terhelést), a hálózati összetevők rendelkezésre állását (a tervezett és nem tervezett karbantartással összefüggésben) és ennek a hálózati teljesítményre gyakorolt hatását, valamint a hálózati kapacitás annak szabványértéke tekintetében vett tényleges rendelkezésre állását.
 - (f) Az energiaáramlás szabályozásának hozzájárulása a határokon átnyúló villamosenergia-piacokhoz a hurokáramlások mérséklése és a rendszerösszekötő kapacitások növelése céljából: e kritérium becsléssel történő mérésekor megvizsgálják egy adott tagállam rendszerösszekötő kapacitása és villamosenergia-igénye közötti arányt, a rendszerösszekötő kapacitások kihasználását és a rendszerösszekötőkre vonatkozó túlterhelési díjakat.
- (5) A II. melléklet 3. pontjában említett kategóriákba tartozó olajszállítási projekteket illetően a 4. cikkben felsorolt kritériumok mérése a következőképpen történik:
- (a) Az olajellátás biztonságának mérésekor azt vizsgálják, milyen hozzáadott értéket képvisel a projekt által kínált új kapacitás a rendszer rövid és hosszú távú tűrőképessége és a különböző forgatókönyvek szerinti ellátási zavarok kezelésére alkalmas maradványrugalmasság növelése szempontjából.
 - (b) A kölcsönös átjárhatóság méréséhez megvizsgálják, milyen mértékben javítja a projekt az olajhálózat működését, különösen a kétirányú áramlások lehetőségének biztosításával.
 - (c) Az erőforrások hatékony és fenntartható felhasználásának mérésekor azt vizsgálják, milyen mértékben hasznosítja a projekt a meglévő infrastruktúrát, és milyen mértékben segíti elő a környezeti és az éghajlatváltozásból eredő terhek és kockázatok csökkentését.

V. MELLÉKLET

AZ ENERGIARENDSZER EGÉSZÉRE KITERJEDŐ KÖLTSÉG-HASZON ELEMZÉS

A közös érdekű projektek esetében alkalmazandó, az energiarendszer egészére kiterjedő harmonizált költség-haszon elemzés alapjául szolgáló módszertannak meg kell felelnie az e mellékletben megállapított elveknek.

- (1) A módszertan alapja az $n+5$., $n+10$., $n+15$. és $n+20$. évi uniós villamosenergia- és gázrendszereket tükröző közös beviteli adathalmaz, ahol n az elemzés elvégzésének éve. Ez az adathalmaz legalább az alábbiakat magában foglalja:
 - (a) A villamos energia esetében: keresleti forgatókönyvek, fűtőanyagtípusok szerinti termelési kapacitások (biomassza, geotermikus, víz-, gáz-, nukleáris energia, olaj, szilárd fűtőanyagok, szél, fotovoltaiikus napenergia, koncentrált napenergia, egyéb megújuló technológiák) és ezek földrajzi elhelyezkedése, fűtőanyagárak (ideértve a biomasszát, a szenet, a gázt és az olajat), szén-dioxid-árak, az átviteli és adott esetben az elosztóhálózat összetétele és annak fejlesztése, figyelembe véve minden olyan új, jelentős energiatermelési (ideértve a szén-dioxid-leválasztásra alkalmas kapacitást), tárolási és átviteli projektet, amellyel kapcsolatban végleges beruházási határozatot hoztak, és amelynek üzembe helyezése az $n+5$. év végéig esedékes.
 - (b) A gáz esetében: keresleti forgatókönyvek, behozatal, fűtőanyagárak (ideértve a szenet, a gázt és az olajat), szén-dioxid-árak, a szállítási hálózat összetétele és annak fejlesztése, figyelembe véve minden olyan új projektet, amelyre vonatkozóan végleges beruházási határozatot hoztak, és amelynek üzembe helyezése az $n+5$. év végéig esedékes.
- (2) Az adathalmaz összhangban áll az elemzés időpontjában hatályos uniós és nemzeti jogszabályokkal. A villamos energiával és a gázzal kapcsolatos két felhasznált adathalmaz összehasonlítható, különösen az egyes piaci árakra és volumenekre vonatkozó feltételezések esetében. Az adathalmazt a tagállamokkal és a valamennyi érdekelt képviseleti szervezetével folytatott hivatalos konzultációt követően állítják össze. A Bizottság és az Ügynökség adott esetben hozzáférést biztosít a harmadik felektől származó kereskedelmi adatokhoz.
- (3) A módszertan iránymutatást nyújt a költség-haszon elemzéshez szükséges hálózati és piaci modell kidolgozásával és használatával kapcsolatban.
- (4) A költség-haszon elemzést a különböző elemzett projektkategóriák tekintetében a költségek és a haszon összehangolt értékelése alapján kell elvégezni, legalább az 1. pontban szereplő időszak esetében.
- (5) A költség-haszon elemzés legalább az alábbi költségeket figyelembe veszi: tőkekiadás, a projekt műszaki élettartama során felmerülő üzemeltetési és karbantartási kiadások, valamint adott esetben leszerelési és hulladékgazdálkodási költségek. A módszertan iránymutatással szolgál a számítások során használandó leszámítolási kamatlábakról.

- (6) A villamosenergia-átvitel és -tárolás terén a költség-haszon elemzésnek legalább a III. mellékletben meghatározott mutatókra gyakorolt hatásokat figyelembe kell vennie. A legújabb rendelkezésre álló tízéves villamosenergiahálózat-fejlesztési terv kidolgozása során alkalmazott módszerrel összhangban a költség-haszon elemzés többek között figyelembe veszi a projektnek az alábbiakra gyakorolt hatásait:
- (a) az egyes szereplők piaci ereje és a tagállamok közötti árkonvergencia tekintetében tapasztalható verseny;
 - (b) a villamosenergia-termelés, -átvitel és -elosztás költségei, ideértve a projekt műszaki élettartama során az erőmű saját fogyasztásának költségét, valamint az üvegházhatásúgáz-kibocsátáshoz és a szállítási veszteségekhez kapcsolódó költségeket;
 - (c) az új termelési és átviteli beruházásoknak a projekt műszaki élettartama során várható költségei;
 - (d) működési rugalmasság, ideértve az áram- és kiegészítő szolgáltatások szabályozásának optimalizálását is;
 - (e) a rendszer tűrőképessége, beleértve a katasztrófákkal és az éghajlati hatásokkal szembeni tűrőképességet, valamint rendszerbiztonság, különösen a 2008/114/EK irányelv szerinti európai kritikus infrastruktúrák esetében.
- (7) A földgáz esetében a költség-haszon elemzésnek figyelembe kell vennie a piaci vizsgálat – például az ún. „open season” eljárásból származó – eredményeit, a III. mellékletben meghatározott mutatókra gyakorolt hatásokat és az alábbi hatásokat:
- (a) az egyes szereplők piaci ereje és a tagállamok közötti árkonvergencia tekintetében tapasztalható verseny;
 - (b) a rendszer tűrőképessége, beleértve a katasztrófákkal és az éghajlati hatásokkal szembeni tűrőképességet, valamint rendszerbiztonság, különösen a 2008/114/EK irányelv szerinti európai kritikus infrastruktúrák esetében;
 - (c) a kieső energiaellátás valószínűsége és mennyisége, és az ellátás biztonságának és színvonalának javítása;
 - (d) különböző területek gázpiaci integrációjának elősegítése;
 - (e) a gázhálózat rugalmassága és a benne jelentkező túlterhelések.
- (8) Az intelligens hálózatok esetében a költség-haszon elemzésnek figyelembe kell vennie a III. mellékletben meghatározott mutatókra gyakorolt hatásokat.
- (9) Az 6–8. pontban említett mutatók vizsgálatára alkalmazott részletes módszert a valamennyi érdekelt képviseleti szervezeteivel folytatott hivatalos konzultációt követően dolgozzák ki.
- (10) A módszertan meghatározza az egyes projektekre vonatkozó költség-haszon elemzés, valamint a regionális vagy uniós szintű elemzés alapjául szolgáló vizsgált területet. Egy adott projekt vizsgált területe magában foglalja valamennyi olyan tagállam és

harmadik ország területét, amelyek területén projekt épül, a velük közvetlenül szomszédos tagállamok és minden más olyan tagállam területét, amelyekre a projekt jelentős hatást gyakorol.

- (11) A módszertan meghatározza az alkalmazandó beviteli adathalmaz alapján elvégzendő elemzést, az objektív függvény eredményeit az egyes projektekkel együtt és azok nélkül is kiszámítva. Az elemzés során meghatározzák, hogy a projekt nettó hatása mely tagállamokban kedvező (kedvezményezett), illetve kedvezőtlen (költségviselő). Valamennyi költség-haszon elemzésnek tartalmaznia kell a beviteli adathalmazra vonatkozó érzékenységi elemzéseket, az azonos vizsgált területen folyó különböző projektek üzembe helyezésének dátumát és az egyéb releváns paramétereket.
- (12) A szállítási/átviteli- és elosztórendszer-üzemeltetők megosztják egymással a módszertan kidolgozásához szükséges információkat, a kapcsolódó hálózati és piaci modelleket is ideértve. A más szállítási/átviteli- vagy elosztórendszer-üzemeltetők nevében információt gyűjtő átviteli- vagy elosztórendszer-üzemeltetőnek vissza kell juttatnia az adatgyűjtés eredményét a részt vevő átviteli- vagy elosztórendszer-üzemeltetőkhez. A 12. cikk (8) bekezdésében említett közös villamosenergia- és földgázhálózati és -piaci modell esetében az 1. pont szerinti beviteli adathalmaznak ki kell terjednie az $n+10$., $n+20$. és $n+30$. évre, és a modellnek lehetővé kell tennie a teljes körű gazdasági, társadalmi és környezeti hatásvizsgálatot, különösen olyan külső költségek tekintetében, mint amilyenek az üvegházhatásúgáz-kibocsátásokkal, a hagyományos légszennyező kibocsátásokkal vagy az ellátásbiztonsággal kapcsolatos költségek.

VI. MELLÉKLET

AZ ÁTLÁTHATÓSÁGRA ÉS A LAKOSSÁG BEVONÁSÁRA VONATKOZÓ IRÁNYMUTATÁSOK

- (1) Az eljárási kézikönyvnek legalább az alábbiakat meg kell határoznia:
 - (a) az érintett közös érdekű projektek különböző típusaira vonatkozó határozatok és vélemények alapjául szolgáló alkalmazandó jogszabályok, köztük a környezetvédelmi jogszabályok;
 - (b) a meghozandó alkalmazandó határozatok és vélemények;
 - (c) a hatáskörrel rendelkező hatóság, más érintett hatóságok és a főbb érdekeltnek neve és elérhetősége;
 - (d) a munkafolyamat, a munkafolyamat egyes szakaszainak ismertetése és a hozzá tartozó indikatív időkeret;
 - (e) a határozat iránti kérelemmel együtt benyújtandó dokumentumok hatókörével, szerkezetével és részletességével kapcsolatos információk, egy ellenőrző listát is beleértve;
 - (f) a nyilvánosság e folyamatba történő bevonásának szakaszai és eszközei.
- (2) Az engedélyezési eljárásban való lakossági részvétel növelése érdekében az alábbi elvek alkalmazandók:
 - (a) A közös érdekű projekt által érintett érdekelt feleket, többek között az érintett hatóságok, a projekt közelében élő földtulajdonosok és polgárok, a lakosság és a lakossági szövetségek, szervezetek vagy csoportok részére kimerítő tájékoztatást kell nyújtani, és nyitott és átlátható módon már a kezdetektől fogva konzultálni kell velük. A hatáskörrel rendelkező hatóság adott esetben aktívan támogathatja a projektgazda által végzett tevékenységeket.
 - (b) A hatáskörrel rendelkező hatóságok gondoskodnak arról, hogy a közös érdekű projektekkel kapcsolatos nyilvános konzultációs eljárásokat lehetőség szerint összehangolják. Az egyes nyilvános konzultációk során az eljárás adott szakasza szempontjából minden fontos kérdésre ki kell térni, és minden, az adott eljárási szakasz szempontjából releváns kérdést csak egy nyilvános konzultáció alkalmával kell tárgyalni. A nyilvános konzultációról szóló értesítésben világosan feltüntetik az adott nyilvános konzultáción tárgyalt kérdéseket.
 - (c) Észrevételek és kifogások kizárólag a nyilvános konzultáció kezdetétől a határidő lejártáig fogadhatók el.
- (3) A lakossági részvétel terve legalább az alábbiakra vonatkozó információkat tartalmazza:
 - (a) az érdekelt és érintett felek;

- (b) a tervezett intézkedések;
 - (c) az ütemterv;
 - (d) az egyes feladatokhoz rendelt emberi erőforrások.
- (4) A pályázati anyag benyújtását megelőzően tartandó nyilvános konzultációval összefüggésben az érintett felek legalább:
- (a) legfeljebb 15 oldalas tájékoztató füzetet tesznek közzé, amelyben világos és tömör áttekintést adnak a projekt céljáról és előzetes menetrendjéről, legalább három lehetséges alternatív útvonalról, a várható, többek között határokon átnyúló hatásokról és az ezek enyhítését célzó lehetséges intézkedésekről;
 - (b) a 10. cikk (7) bekezdésében említett internetes oldalon keresztül és más megfelelő tájékoztatási eszközök segítségével minden érdekeltet tájékoztatnak a projektről;
 - (c) az érintett érdekelt felek részére írásbeli meghívót küldenek az aggodalomra okot adó esetekkel kapcsolatos egyeztetés céljából rendezett találkozókra.
- (5) A projekt internetes oldalán legalább az alábbiak elérhetők:
- (a) legfeljebb 50 oldalas, közérthető nyelven írott és rendszeresen aktualizált összefoglaló, amely ismerteti a projekt aktuális állapotát és frissítés esetén egyértelműen megjelöli a korábbi változathoz képest történt változásokat;
 - (b) a projekt és a nyilvános konzultáció terve, egyértelműen feltüntetve bennük a nyilvános konzultációk és meghallgatások időpontját és helyszínét;
 - (c) azon személy elérhetősége, akihez az összes pályázati dokumentum beszerzésével kapcsolatos igénnyel lehet fordulni;
 - (d) elérhetőség a nyilvános konzultációk során felmerülő észrevételek és kifogások benyújtásához.
 - (e) a 10. cikk (1) bekezdése szerinti eljárási kézikönyv.